

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

İlham Əliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 082 (5554) 28 aprel 2018-ci il. "Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Azərbaycan ilə Böyük Britaniya arasında ikitərəfli münasibətlər yeni inkışaf mərhələsinə qədəm qoyur

Prezident İlham Əliyev
Avropa Parlamentinin
Azərbaycan üzrə daimi
məruzəçisini
qəbul edib

2

Azərbaycan tarixinə
məxsusi
dəyərləri
ilə iz salan
ziyalı qadın

3

Azərbaycan-Fransa
əlaqələri bütün sahələrdə
uğurla inkışaf edir

4

"Beynəlxalq Dini Azadlıq üzrə
ABŞ Komissiyası heç bir fakta
söykənmədən qərəzli mövqə
sərgiləyib"

8

"ASPA-nın "hesabatı"nda
qeyd olunanlar böhtandır"

9

"ASPA-nın "hesabatı"
Azərbaycana qarşı ikili
standartlar siyasətinin yeni
dalğasının başladığını
göstərir"

9

14

Arif Məmmədov da
Hüseyn Abdullayevin
ağıbəti gözləyir

"QUSKA" BAKIYA BELƏ GƏTİRİLDİ

6

ASPA Azərbaycanı
itirmək
təhlükəsini anlamağa
məhkumdur

16

Məhəmməd Salah
Çempionlar Liqasında
həftənin futbolçusu
seçilib

28 aprel 2018-ci il

Azərbaycan ilə Böyük Britaniya arasında ikitərəfli münasibətlər yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyur

Aprəlin 26-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının Baş naziri xanım Tereza Mey ilə görüşü olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının Baş naziri xanım Tereza Mey Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevi qarşıladı. Sonra birgə foto çəkdirildi.

Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının Baş naziri xanım Tereza Mey prezident seçkilərində qələbəsi münasibətilə İlham Əliyevi təbrik etdi. O, Prezident İlham Əliyevlə görüşməkdən məmnunluğunu ifadə edərək bildirdi ki, Azərbaycan Prezidentinin bu səfəri iqtisadi və ticarət, enerji, təhlükəsizlik məsələlərinin müzakirəsi üçün yaxşı imkan yarada-

caq. Böyük Britaniyanın Baş naziri SOCAR ilə BP şirkəti arasında imzalanacaq sazişin əməkdaşlığın genişləndirilməsi baxımından önemi vurğuladı. Tereza Mey Azərbaycanın Əfqanıstanda sülhməramlı əməliyyatlarda iştirakına və verdiyi dəstəyə görə minnətdarlığını bildirdi.

Prezident İlham Əliyev təbrikə görə minnətdarlığını bildirərək qeyd etdi ki, Azərbaycan ilə Böyük Britaniya arasında ikitərəfli münasibətlərin gündəliyi çox genişdir və ölkələrimiz müxtəlif istiqamətlərdə, o cümlədən siyasi, iqtisadi, enerji, ticarət, sərmayə qoyuluşu sahələrində fəal əməkdaşlıq həyata keçirir. Dövlətimizin başçısı bildirdi ki, hazırda ticarət əlaqələrinin genişləndirilməsi və şaxələndirilməsi istiqamətində fəal iş aparılır və bunun üçün böyük potensial var. Böyük Britaniyanın bir çox şirkətləri Azərbaycanda uzun illərdir ki, fəaliyyət göstərir, SOCAR-BP əməkdaşlığı strateji xarakter daşıyır.

İkitərəfli münasibətlərimizin tərəfdaşlıq əlaqələrinə əsaslandığını

deyən dövlətimizin başçısı onun Böyük Britaniyaya səfərinin əməkdaşlığımızın genişləndirilməsi işinə xidmət edəcəyinə əminliyini ifadə etdi. Söhbət zamanı regional inkişaf və təhlükəsizlik məsələləri də müzakirə olundu.

loration (Azerbaijan) Limited" şirkəti və SOCAR-ın Ortaq Neft Şirkəti arasında Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda D230 perspektiv blokunun birgə kəşfiyyatı və işlənməsi üzrə hasilatın pay bölgüsü haqqında saziş imza-

Sonra Prezident İlham Əliyevin və Baş nazir Tereza Meyin iştirakı ilə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti - SOCAR, "BP Exp-

landı. Sənədi SOCAR-ın prezidenti Rövneq Abdullayev və BP şirkətinin baş icraçı direktoru Robert Dadli imzaladılar.

Prezident İlham Əliyev Avropa Parlamentinin Azərbaycan üzrə daimi məruzəçisini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprel 27-də Avropa Parlamentinin Azərbaycan üzrə daimi məruzəçisi xanım Norika Nikolaini qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Azərbaycan ilə Avropa Parlamenti arasında əlaqələr müzakirə olundu.

Rəsmi xronika

Amerika Birləşmiş Ştatlarının Prezidenti Donald Tramp Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə təbrik məktubu ünvanlayıb.

***

Prezident İlham Əliyev "Müflisləşmə və iflas haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 24 aprel tarixli 1087-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında Fərmanı imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev Mələhət İbrahimqızının "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev Ataxan Paşayevin "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəxri diplomu" ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının Elm, texnika, memarlıq, mədəniyyət və ədəbiyyat üzrə Dövlət Mükafatları Komissiyasının yeni tərkibinin təsdiq edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev Ülvi Mehdiyevin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin sədri təyin edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Azərbaycan tarixinə məxsusi dəyərləri ilə iz salan ziyalı qadın

Bu gün görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın doğum günüdür

“Cənnət anaların ayağı altındadır” ulu peyğəmbərimizin buyurduğu kəlam anaya, qadına verilən qiymətin ən ali dəyəridir. Azərbaycan qadınları çoxəsrlik mənəvi, əxlaqi dəyərləri, milli adət-ənənələrimizin qoruyucusu, dünya sivilizasiyasına öz töhfələrini verən varlıq kimi bu dəyərlərin içində ən ülvə sevgiyə layiq olmuşlar. Bir qadın ətrafında nə qədər məsuliyyət cəmləşib: ana, bacı, həyat yoldaşı, Vətən keşiyində duran elmi, zəkali ziyalı. Ali və ülvə hisslər uğrunda fədakarlıq göstərən, müdriklik dolu bir ömür yaşayan qadınlar doğma ocağın istisina sığınaraq, övlad tərbiyə edir, bir ailənin məsuliyyətini, yükünü üzərində daşıyırlar. Tarixən Azərbaycan qadınlarını fərqləndirən dəyərləri onları dünya miqyasında şöhrətləndirib.

Elm, ədalət, səxavət, səbr, həya, ismət kimi keyfiyyətlər Azərbaycan qadınlarının həyat simvoluna çevirilib. Bu dəyərlər içərisində Azərbaycan qadını güclüdür, fədakarlıq. Azərbaycan tarixinə məxsusi dəyərləri ilə iz salan qadınları sırasında əməlləri ilə seçilən və sevilən, ən yüksək bir pillədə dayanmış Zərifə xanım Əliyevanın adı əbədidir. Yaşanılan ömür yolunun sərlövhələri onu zamanımızdan seçilən xanımı olması ilə yanaşı, gələcək nəsillər üçün örnək olacaq bir simaya çevirib.

ONUN ÖMÜR İŞIĞINDA QARANLIQ DÜNYALARA ŞƏFA VERİLDİ

Zərifə xanım Əliyevanın həyat fəlsəfəsi hər kəsə belli bir nümunəvi yoldur. Onun olduqca zəngin və şaxəli həyat yolu bir çox istiqamətlərdə özünü büruzə verir. Bu həyat yoluna nəzər saldıqda bitib-tükənməyən arzulara doğru yol açan ömrün gözəlliyi diqqəti cəlb edir. Bir ana ömrü, tədqiqatçı ömrü, həkim ömrü, alim ömrü və ömürlərə sığmayan bənzərsiz şəxsiyyət ömrü. Bu keyfiyyətlər və dəyərlər, məhz şəxsiyyət olaraq ziyalının ömrünə işıq saçmışdır. Zərifə xanım incə, zərif duyğuların vəhdətində Azərbaycan xanımına məxsus olan çalarlı bir ömrünü yazılı salnamələrdə əks etdirdi. Onun ömür işığında qaranlıq dünyalara şəfa verildi. Zərifə Əliyeva... Duyğulu, düşüncəli, fərqli bir dünyası ilə zamanla əqidəsini bir vaxtda cəmləşdirib həyat fəlsəfəsinin silinməyən izlərini özü də hiss etmədən gərgin axtarırları, zəhməti, elmi biliyi ilə bu aləmə həkk etdi. Bu ömrün yazılmış səhifələrində Zərifə xanımın portretini sezməmək mümkün deyildi. Qəlb dünyasının işığı onun Azərbaycan məkanında tanınmasına gətirib çıxardı. Sonralar bunun coğrafi məkanı daha da genişləndi. Sərhədləri ilə tanınan dünyamızı yaratdığı əsərləri, elmi kəşfləri, axtarırların nəticəsi birləşdirdi.

Zərifə xanım Əliyevanın zəngin elmi irsi, oftalmologiyanın müxtəlif sahələri üzrə apardığı tədqiqatlar, qazandığı nailiyyətlər, yaratdığı fundamental əsərlər Azərbaycan tibb elminin parlaq səhifəsidir. Görkəmli alim, ictimai xadim, Azərbaycan EA-nın akademik, tibb elmləri doktoru, professor, Ə.Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutu oftalmologiya kafedrasının müdiri, Azərbaycan EA Fiziologiya İnstitutunun laboratoriya rəhbəri, Azərbaycanın əməkdar elm xadimi, Tibb Elmləri Akade-

miyası mükafatı laureatı, Sülhü Müdafiə Komitəsinin üzvü, “Bilik” Cəmiyyəti Rəyasət Heyətinin üzvü Zərifə xanım Əliyeva tibb elminə və praktikasına, yüksək ixtisaslı tibbi kadrların hazırlanmasına əvəzsiz töhfələr vermişdir. Onun çoxcəhətli elmi fəaliyyətinin nəticələri 130 əsərdə, o cümlədən, 5 monoqrafiyada, həkimlər üçün bir sıra dərs vəsaitlərində, sənayenin müxtəlif sahələrində göz zədələrinin profilaktikasına dair metodik tövsiyələrdə öz əksini tapmışdır. Kimya sənayesində göz zədələnmələrinin öyrənilməsinə və praktikasına dair orijinal əsərlər silsiləsinə görə Tibb Elmləri Akademiyası onu akademik M.İ.Averbax adına mükafatla təltif etmişdir. Zərifə Əliyevanın Azərbaycan EA-nın akademik seçilməsi Onun böyük xidmətlərinin, çoxillik səmərəli elmi tədqiqat işinin etirafıdır.

ZƏRİFƏ XANIM HƏM XEYİRXAH, HƏM AĞILLI, HƏM DƏ QÜDRƏTLİ İDİ!

Alimin elmi fəaliyyətinin istiqamətlərindən biri gözün oftalmoloji, histomikroskopik və histokimyəvi tədqiqinə həsr edilmişdir. Bu istiqamətdə apardığı elmi-tədqiqat işlərinin nəticələri onun “Yaşla əlaqədar gözün və görmə siniri yollarının dəyişməsi”, “Gözün hidrodinamik sisteminin anatomo-fizioloji xarakteristikası” adlı monoqrafiyalarında geniş və ətraflı şəkildə öz əksini tapmışdır.

Dünya oftalmologiya elminin tanınmış simaları Zərifə xanım Əliyevanın elmi fəaliyyətini, peşəkarlığını yüksək qiymətləndirmişdilər. Belə ki, Moskva Oftalmoloji Məktəbi Zərifə xanımı oftalmologiyanın mirvarisi, professor A.Brovkina onu neciblik və mənəvi paklıq timsalı adlandırmışdır. Rusiya Tibb Elmləri Akademiyasının həqiqi üzvü M.M.Krasnov isə yazırdı: “Zərifə xanım Əliyeva haqqında xatirələrimi bir sözlə ifadə etməli olsaydım, deyərdim: O, həm Xeyirxah idi, həm Ağıllı idi, həm də Qüdrətli idi!”

Zərifə xanım Əliyevanın fəxri adları, elmi titulları, mükafatları olduqca çoxdur. Bu adların hər biri qürur və iftixar mənbəyidir. Lakin bu adlar sırasında ən şərəfli Ana adıdır. Qeyri-adi bir ana olan Zərifə xanımın övladlarına münasibəti də xüsusi olub. Övladlarını Ulu Tanrı tərəfindən bəxş olunan nur payı tək qəbul edib. Zərifə xanım Əliyeva cəmiyyət üçün böyük dəyərlərə malik övladlar tərbiyə etmişdir. Bu, onun fədakar ana olmasından irəli gəlirdi. O, nə edirdisə böyük sevgi ilə edirdi. Onun sevgisinin gücü öz ailəsinin hüduqlarında dərinlən və qabarıq duyulurdu.

*Əziz anam, şirin sözlü anam,
Qəlbim kövrək, eşqin solmaz bahar.
Gülər üzül, qara gözlü anam,
Hara getsəm gözün mənə baxar.
Ana qəlbim layla olar gəzər,
Doğma səsin ömrü-günü bəzər.*

Müasirləri onun haqqında söz açarkən, necib bir Azərbaycan qadını olduğunu vurğulayırlar. Zərifə xanım Əliyeva işinin gərginliyinə baxmayaraq, həmişə bir qadın olaraq mülayimliyi ilə, həssaslığı, insanlara mehriban və qayğı ilə yanaşması ilə seçilib. Ümumiyyətlə, Zərifə xanımın həyatı Azərbaycan qadınları üçün bir məktəbdir. Elə bir məktəbdir ki, uzun illər boyu öyrəniləcəkdir. Unudulmaz və əziz xatirəsini yad etdikdə bu parlaq şəxsiyyətin elmimizə, səhiyyəmizə, milli və mənəvi varlığımıza bəxş etdiyi dəyərləri təkrarən dərk edirik. Onun ölməz ruhu qarşısında bir daha baş əyirik. Dünya şöhrətli şəxsiyyət Zərifə xanımın ömür-gün yoldaşı Ümummilli Lider Heydər Əliyev Azərbaycan qadınları haqqında deyirdi: “Azərbaycan qadını mərd, sədaqətli, qeyrətli, namuslu qadındır. Mən dünyanın çox yerini gəzmişəm, dünya qadınlarını görmüşəm, fikrim belədir ki, Azərbaycan qadını bütün dünyadakı qadınlardan gözəldir”.

Bəli, bunu çox doğru söyləmişdi Ulu Öndər. Çünki Azərbaycan qadınları dünyada yaxşı nə varsa ona layiqdir. İnsanlığa və insanlara qiymət verməkdə mahir, səriştəli olan müdrik siyasətçi Ulu Öndər Heydər Əli-

yev bu cəhətdən də gözəl sədaqətli həyat yoldaşı, peşəkar alim, qayğıkeş ana, mehriban nənə kimi Zərifə xanım Əliyeva seçimində yanılmamışdır. Zərifə xanım Azərbaycan xalqına məxsus, milli-mənəvi, əxlaqi dəyərləri özündə cəmləşdirmiş bir Ana idi. O, həmişə yüksək səviyyədə evdarlığı, qayğıkeşliyi və mehribanlığı ilə başqalarından fərqlənirdi. Qayğılar içərisində olan Zərifə xanımın gözəl övladlar yetişdirməsi və ictimai fəaliyyəti bu gün də örnək olacaq bir fəaliyyətdir. O, əməli işin xoş təəssüratları ilə hamının qəlbində daim örnək olaraq yaşayır və yaşayacaqdır. Zərifə xanım zaman-zaman öyrəniləcək və tədqiq olunacaq məktəbdir. Zərifə xanım Əliyevanın zəngin elmi irsi, oftalmologiyanın müxtəlif sahələri üzrə apardığı tədqiqatlar, qazandığı nailiyyətlər, yaratdığı fundamental əsərlər Azərbaycan tibb elminin parlaq səhifəsidir. Azərbaycan oftalmologiyasını dünya səviyyəsində tanıdan akademik Zərifə xanım Əliyeva təbəbətə öz dəst-xətti olan novator bir alim idi. Bu gün Azərbaycan qadınının xeyirxahlıq, Analıq simvoluna çevrilmiş akademik Zərifə xanım Əliyevanın həyat yolu alimləri sabaha inamla, gələcəyə ümidlə yaşamağa ruhlandırır. Bəli, bu keyfiyyətləri, peşəkarlığı, ictimai fəallığı ilə Zərifə xanım Əliyeva yüksəkdə dayanır və zaman-zaman xatirlənəraq, fəaliyyətinə nəzər yetirilir.

ZÜMRÜD BAYRAMOVA

28 aprel 2018-ci il

Azərbaycan-Fransa əlaqələri bütün sahələrdə uğurla inkişaf edir

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Fransa Senatının Fransa-Qafqaz dostluq qrupunun sədri ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva aprelin 27-də Fransa Senatının Fransa-Qafqaz dostluq qrupunun sədri, senator Alen Uper ilə görüşüb. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva Alen Uperin Fransa Senatının Fransa-Qafqaz dostluq qrupunun sədri kimi ölkəmizə səfər etdiyini vurğulayaraq, ölkələrimiz arasında münasibətlərə toxundu, Azərbaycan-Fransa əlaqələrinin bütün sahələrdə çox uğurla inkişaf etdiyindən məmnunluğunu bildirdi. Ölkələrimiz arasında həm siyasi, həm iqtisadi, həm də digər sahələrdə uğurlu əməkdaşlığın qurulduğunu bildirən Mehriban Əliyeva bu münasibətlərin möhkəmlənməsində Azərbaycan-Fransa parlamentlərarası əlaqələrinin mühüm rol oynadığını diqqətə çatdırdı. Bildirdi ki, son illər ərzində bu istiqamətdə bir çox tədbirlər keçirilib. Birinci vitse-prezident iqtisadi əlaqələrə toxunaraq enerji sektorunda mövcud olan çox uğurlu əməkdaşlığı qeyd etdi, bununla yanaşı, nəqliyyat, kənd təsərrüfatı, ekolo-

giya və digər sahələrdə qurulan əməkdaşlıqdan danışdı, Azərbaycanda bir çox Fransa şirkətlərinin uğurlu fəaliyyətini vurğuladı. Humanitar əlaqələrin əhəmiyyətinə toxunan Mehriban Əliyeva bu sa-

hədə uğurlu əməkdaşlığın formalaşdığını bildirdi, humanitar əlaqələrin ölkələri, insanları bir araya gətirdiyini diqqətə çatdırdı. Birinci vitse-prezident Azərbaycan mədəniyyət günlərinin təkcə

Fransanın paytaxtı Parisdə deyil, bu ölkənin digər şəhərlərində də uğurla keçirildiyini və böyük maraqla qarşılandığını xatırladaraq, eyni zamanda, Azərbaycanda da bu istiqamətdə görülən tədbirləri

qeyd etdi. Mehriban Əliyeva Azərbaycanda Fransız liseyinin, Azərbaycan-Fransız Universitetinin uğurla fəaliyyət göstərdiyini diqqətə çatdırdı. "Bu sahədə çox işlər görülüb, amma yenə də potensial var", - deyən Birinci vitse-prezident ölkələrimiz arasında əlaqələrin daha da inkişaf edəcəyinə əminliyini ifadə etdi.

Fransalı senator, Fransa-Qafqaz dostluq qrupunun sədri Alen Uper Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva ilə görüşdən şərəf hissi duyduğunu söylədi. O, Fransa ilə Azərbaycan arasında mövcud olan münasibətlərin inkişafının məmnunluq doğurduğunu dedi. Qonaq Mehriban Əliyevanın ölkəmizin Fransada təbliği üçün gördüyü işləri yüksək qiymətləndirdi, bu istiqamətdə tədbirlərin davam etdirilməsinin əhəmiyyətinə toxundu. Alen Uper son illər Azərbaycan ilə Fransa arasında mövcud əməkdaşlıqdan məmnunluğunu ifadə edərək, bu əlaqələrin münasibətlərin daha da inkişafına xidmət edəcəyini vurğuladı. Senator Azərbaycanın dünya üçün vacib ölkə olduğunu bildirdi.

Bakıda keçirilən bədii gimnastika üzrə altıncı Dünya Kuboku yarışının tənənəli açılışı olub

şulan bu ünsürlər gimnastların təqdimatında yeni nəfəslə tamaşaçılara təqdim olunub. Kompozisiyanın quruluşçu rejissorları fəlsəfi ideyalardan ilhamlanaraq, həyatı əhəmiyyət daşıyan bu komponentlərin təkcə Yer kürəsinin yaradılışında deyil, idmanda da nümayiş

Aprelin 27-də Milli Gimnastika Arenasında Bakıda keçirilən bədii gimnastika üzrə altıncı Dünya Kuboku yarışının tənənəli açılış mərasimi olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə iş-tirakçılığın paradı keçirilib. Açılış mərasimində çıxış edən Prezident Administrasiyasının gənclər siyasəti və idman məsələləri şöbəsinin müdiri Yusuf Məmmədliyev Azərbaycanın növbəti dəfə mötəbər yarışa ev sahibliyi etməsindən məmnunluğunu diqqətə çatdıraraq, idmançılara uğurlar arzulayıb. Y.Məmmədliyev qeyd edib ki, Azərbaycan dünyada idman ölkəsi kimi tanınır. Ölkəmiz irimiqyaslı beynəlxalq turnirlərə yüksək səviyyədə ev sahibliyi edir, idmançılarımız Azərbaycanı beynəlxalq arenada layiqincə təmsil edirlər. Bütün bunlar beynəlxalq idman qurumlarının diqqətindən yayınmır və onlar nüfuzlu yarışların təşkilini heç bir tərəddüd etmədən ölkəmizə həvalə edirlər. Bu günlərdə paytaxtımızda daha bir mötəbər tədbir Formula 1 yarışlarının keçirildiyini diqqətə çatdıran Yusuf Məmmədliyev

dünyanın ən tanınmış pilotlarının Bakıda güclərini sınaqlarını vurğulayıb.

Yusuf Məmmədliyev əminliklə bildirib ki, ölkəmiz həmişə olduğu kimi, bu dəfə də qonaqpərvərliyi və yüksək səviyyəli təşkilatçılıq bacarığı ilə yaddaşlarda qalacaq.

"Son illər qızların sevimli idman növünə çevrilmiş bədii gimnastikaya maraq gündən-gündə artmaqda davam edir. Azərbaycanda artıq formalaşmış gimnastika məktəbi var. Bunun nəticəsidir ki, gimnastlarımız artıq beynəlxalq yarışlarda ölkəmizi layiqincə təmsil edir, yaxşı nəticələr göstərirlər", - deyə Yusuf Məmmədliyev qeyd edib.

Prezident Administrasiyasının şöbə müdiri bildirib ki, dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin ölkəmizdə digər sahələrdə olduğu kimi, gənclər və idman sahəsində həyata keçirdiyi uğurlu siyasətin nəticəsində Azərbaycanda idmanın digər növləri kimi, gimnastika da sürətlə inkişaf edir. Mehriban Əliyevanın Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının prezidenti

seçilməsindən sonra

bu təşkilatın yenidən qurulduğunu, gimnastikanın inkişafında dönüş yarandığını vurğulayan Y.Məmmədliyev hazırda Azərbaycanda gimnastikanın bütün növlərinin sürətlə inkişaf etdiyini diqqətə çatdırıb. Prezident İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın ölkəmizdə idmana göstərdikləri yüksək diqqət və qayğıdan danışan Yusuf Məmmədliyev bədii gimnastika üzrə Dünya Kuboku yarışının təşkilinin Azərbaycanda gimnastikanın inkişafına töhfə verəcəyini qeyd edib. Mötəbər turnirdə 25 ölkənin təmsil olunduğunu vurğulayan şöbə müdiri iştirakçılara uğurla arzulayıb, yarışa açıq elan edib.

Sonra Azərbaycan Respublikasının dövlət himni səsləndirilib.

Bəşəriyyətin yaradılışında mühüm rol oynayan Su, Od, Yel və Torpaq ünsürləri bu turnirin açılış mərasiminin bədii hissəsinin əsas komponentlərini təşkil edib. Qədim dövrdən bu günə kimi haqqında bir çox hekayələr qo-

edirlər.

Müasir işıq effektlərinin, böyük monitorla yayımlanan təsvirlərin, hərəkətli musiqi parçalarının mükəmməl vəhdətinin yaratdığı möhtəşəm şou tamaşaçıların böyük marağına səbəb olub. Möhtəşəm kompozisiyada həmişə olduğu kimi, gimnastika növləri üzrə milli komandalının üzvləri və xoreoqrafları iştirak ediblər.

Yarışın ən maraqlı personajı Bakıda keçirilmiş batut gimnastikası, ikili mini batut və tamblinq üzrə 26-cı Avropa çempionatının maskotu - "Qur-Qur" tamaşaçıların görüşə gəlib. Hər zaman fərqliliyə üstünlük verən təşkilatçılar maskot olaraq seçilmiş qurbağanı canlandırmaq üçün peşəkarlara müraciət ediblər. Uzun illər talisman kimi fəaliyyət göstərən və çempionata batut gimnastikasının vətəni ABŞ-dan tərif buyuran Skot Hesinqton və Berri Anderson dördgünlük yarışlar ərzində arenanın sakinlərinə unudulmaz şou vəd ediblər.?

DSX-da akademik Zərifə xanım Əliyevanın 95 illik yubileyi qeyd edilib

Görkəmli oftalmoloq, akademik Zərifə xanım Əliyevanın anadan olmasının 95 illik yubileyi münasibəti ilə Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) bütün hərbi hissə və bölmələrində təntənəli tədbirlər keçirilmişdir. SİA-ya DSX-nin mətbuat mərkəzindən verilən məlumata görə, Xidmətin qadın hərbi qulluqçuları ənənəvi olaraq Fəxri xiyabanda Zərifə xanım Əliyevanın məzarı önünə tər çiçək dəstələri düzmüşlər. Dövlət Sərhəd Xidmətinin Aparatında dünya şöhrətli alim, ictimai xadim Zərifə xanım Əliyevanın həyat və fəaliyyətini əks etdirən fotosərgi ilə tanışlıqdan sonra rəsmi mərasim keçirilmişdir.

Tədbirdə millət vəkili, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, filologiya elmlər namizədi Elmira Axundova minlərlə insanın gözünə nur bəxş etmiş istedadlı alim, bacarıqlı pedaqoq Zərifə xanım Əliyevanın zəngin və mənalı ömür yolu barədə geniş mə-

lumat vermişlər.

Qeyd edilmişdir ki, Zərifə xanım elm üçün gözəl tədqiqatçı, Ulu Öndər Heydər Əliyev üçün ömür-gün yoldaşı, sadıq dost,

övladları üçün qayğıkeş ana və ən yüksək mənəvi keyfiyyətlərə malik olan nəci bə bir xanım idi. Zərifə xanımın zəngin elmi irsi, oftalmologiyanın müxtəlif sahələri üzrə

apardığı tədqiqatlar, qazandığı nailiyyətlər Azərbaycan tibb elminin parlaq səhifələridir. Onun elmi fəaliyyətinin nəticələri 150-dən artıq əsərdə, 10 monoqrafiyada, həkimlər üçün dərs vəsaitlərində, sənayenin müxtəlif sahələrində göz zədələrinin profilaktikasına dair metodiki tövsiyələrdə öz əksini tapmışdır. Göz xəstəlikləri üzrə elmi-tədqiqat işləri akademik Zərifə xanım Əliyevaya böyük şöhrət gətirmiş və onu dünya oftalmologiyası məkanında məşurlaşdırmışdır.

Fundamental elmi tədqiqatları ilə oftalmologiyanın inkişafına böyük töhfələr verən akademik Zərifə xanım Əliyeva SSRİ Tibb Elmləri Akademiyasının M.İ.Averbax adına mükafatına layiq görülən ilk qadın olmuşdur. Akademik Zərifə xanım Əliyeva həm də böyük ictimai iş aparmış, keçmiş SSRİ-nin Sülhü Müdafiə Komitəsinin üzvü, Azərbaycan Sülhü Müdafiə Komitəsi sədrinin müavini, "Bilik" Cəmiyyəti İdarə Heyətinin üzvü olmuş, "Əməkdar Elm Xadimi" fəxri adına layiq görülmüşdür. Tədbirin sonunda rejissor Vaqif Mustafayevin "Heydər Əliyev. Əsl məhəbbət haqqında" sənədli filmi nümayiş etdirilmişdir.

Formula 1 Azərbaycan Qran-Prisinin birinci günündə pilotlar arasında gərgin idman mübarizəsi yaşanıb

Aprelin 27-də Bakıda Formula 1 üzrə dünya çempionatının dördüncü mərhələsinə - Azərbaycan Qran-Prisinə start verilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, yarışın birinci günündə pilotlar 6 kilometrlik Bakı şəhər halqasında iki sərbəst yürüşdə güclərini sınaıblar.

Birinci sərbəst yürüşdə "Mercedes" komandasının pilotu Valtteri Bottas qalib gəlib. O, 1 dəqiqə 44,242 saniyəlik nəticə ilə bütün rəqiblərini qabaqlayıb. "Red Bull Racing" ko-

mandasının sürücüsü Daniel Rikkardo ikinci olub. Serxio Peres ("Force İndia") isə yarışını üçüncü pillədə başa vurub. "Red Bull Racing" in pilotu Daniel Rikkardo ikinci sərbəst yürüşdə fərqlənməyi bacarıb. Pilot 1 dəqiqə 42,795 saniyəlik nəticə ilə birinci olub. "Ferrari"nin pilotu Kimi Rəykonnen ikinci, "Red Bull Racing" in digər sürücüsü Maks Ferstappen üçüncü olublar.

Aprelin 28-də Formula 1 Azərbaycan Qran-Prisində üçüncü sərbəst yürüş və sıralama turu, bir gün sonra isə əsas yarış keçiriləcək.

Dünyanın məşhur pilotlarının mübarizə apardığı Bakı şə-

hər halqası elə qurulub ki, yarış zamanı pilotlar və milyonlarla televiziya tamaşaçıları UNESCO-nun ümumdünya mədəni irsi siyahısına daxil olan İçərişəhəri, paytaxtın müasir memarlıq abidələrini və Xəzərin sahilboyu hissəsini özündə birləşdirən ecazkar mənzərəni görə bilərlər. Layihənin müəllifi bütün müasir Formula 1 treklərinin memarı olan Herman Tilkedir. Trekin ən geniş hissəsinin eni 13, ən dar hissəsinin eni isə İçərişəhər ətrafında, o cümlədən 7-ci və 8-ci dörənglərdə 7,6 metr təşkil edir. Yarışın start və finiş xətti Azadlıq meydanındadır. Burada, həmçinin "Paddok Klub", komandalının boksları və pit-leyn quruluşu.

28 aprel 2018-ci il

AŞPA Azərbaycanı itirmək təhlükəsini anlamağa məhkumdur

Qurumun ermənipərəst deputatları qərəzlərini davam edərsə, bunun ağır fəsadlarından yaxa qurtara bilməyəcəklər

Azərbaycana qarşı hər zaman qərəzli mövqeyi ilə seçilən AŞPA-nın bu dəfə öndürdüyü "korrupsiya hesabatı" da qeyri-obyektiv və qərəzlidir. Hətta qeyd edən bilirik ki, ayrı-ayrı deputatların fərziyyə, ehtimal və gümanları üzərində qurulmuş

subyektiv mülahizələrdir. Məhz bu baxımdan, qənaətə gələ bilirik ki, AŞPA Azərbaycana qarşı yürütdüyü ikili standartları ilə özünü müəyyən dairələrin əlində alətə çevirən qurum kimi təqdim edir. Ümumiyyətlə, AŞPA-nın qərəzli qətnamələri və hesabatları ictimaiyyət arasında haqlı olaraq ciddi narazılığa səbəb olub. Axı, Azərbaycanın Avropa Şurası qarşısında öhdəliyi olduğu kimi, Avropa Şurasının da Azərbaycan qarşısında müəyyən öhdəlikləri var. Neçə illərdən bəri Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarını işğal etməsi və Dağlıq Qarabağ problemi ilə bağlı qurumun özünün qəbul etdiyi qətnamələrin real həllini tapması istiqamətində kəsərlər addım atmadığı ikili münasibətlərdən xəbər verir.

forumda deyib ki, "türklər ermənilərə qarşı dəhşətli cinayət törədiblər".

Avropa Şurası dərəcələri işğalçı Ermənistanı və onun terrorçu rəhbərliyini tərifiyləyib, xüsusilə də, irqçiliyə və ksenofobiyaya qarşı mübarizə (?!-R.N.) aparmasından çox məmnun olduğunu bəyan edib. Budurmu Avropa "ədəletini"?!

Bəs AŞPA Azərbaycanın qarşısındakı öhdəliyə əməl edibmi?

Əslində isə, AŞPA-nın erməni lobbisində işləyən, həmin lobbidən qeyri-qanuni pullar alıb, korrupsiyalaşan deputatları gedib öz ölkələrində insan hüquqlarının pozulması, sərbəst toplaşma azadlığının polis vəhşiliyi, irqi ayrı-seçkilik problemlərini təftiş edib, hesabatlar çıxarmalıdır. Fəqət, bu olmayıb və olmayacaq da. Çünki necə deyirlər, harın-harının ayağını basmaz...

AŞPA-nın ermənipərəst deputatları yaxşı bilirlər ki, Azərbaycan Avropa Şurasına üzv olduğu 17 il ərzində çox dəyərli demokratik islahatlar həyata keçirib və bu gün də həmin islahatlar davam edir. Təəssüf ki, bunların heç biri nəzərə alınmır və Azərbaycana təzyiqlər göstərmək cəhdindən əl çəkilir. Azərbaycan Avropa Şurası qarşısında götürdüyü öhdəlikləri daim tam şəkildə yerinə yetirməyə çalışır və buna da nail olur. Amma Avropa Şurasının da Azərbaycan qarşısında böyük bir öhdəliyi var - Azərbaycan ərazilərinin işğalının müəllifi olan digər üzv dövləti bu təcavüzə son qoymağa vadar etmək. Ancaq bu qurum ölkəmizə qarşı əsaslı qətnamələr, hesabatlar qəbul etməklə özünü güclü vəziyyətə salır. Bu qurumun Azərbaycan və onun rəhbərliyi haqqında yalanları, böhtanlarla dolu sayıqlamaları, heç bir fakt əsaslanmayan qərəzli qətnamələri isə ictimai rəyde ikrah hissələri doğurur. Bu ikrah nəticədə Azərbaycanın adı-çəkili qurumu tərksis etməsinə səbəb ola bilər - yəni AŞPA Azərbaycanı itirmək təhlükəsini anlamağa məhkumdur.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

"AŞPA hesabatlarının məqsədi üzv dövlətləri qaralamaqdır"

Korrupsiya, həqiqətən, bütün sistemin pozulmasına, inkişafın və rifahın ləngiməsinə səbəb olan ən təhlükəli sosial zorakılıqlardan biridir. Bu baxımdan, istənilən iddiaların araşdırılması məntiqli və məqbuldur. Ancaq bu gün bu hesabatdan görünür ki, AŞPA-nın bəzi üzvləri bundan sui-istifadə edirlər. Aydın görünür ki, məqsəd problemləri aradan qaldırmaq deyil, üzv dövlətləri qaralamaqdır.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikri Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvü Ülviyyə Ağayeva AŞPA-nın yaz sessiyasında söyləyib. O qeyd edib ki, müzakirə olunan hesabat gənc, demokratik, çox çətin qonşuluqda yerləşən üzv dövlətin - bütün çətinliklərə və təhlükələrə baxmayaraq, dəyərləri paylaşan, təkə özünü üçün deyil, tərəfdaşları üçün də fayda götürmək məqsədilə yorulmadan səy göstərən dövlətin imicinə xələl gətirmək məqsədi daşıyır. Millət vəkili AŞPA sədrinə müraciət edərək sərt danışıqların səmərəsiz olduğunu və bunun təşkilatın məqsədlərinə nail olmağa kömək etməyəcəyini diqqətə çatdırıb. "Avropa Şurasının həmrəyliyini və bütövlüyünü gücləndirmək üçün üzv ölkələri daha da yaxınlaşdırmalıyıq, onları uzaqlaşdırmağa çalışmamalıyıq", - deyərək vurğulayıb.

Nazir: Azərbaycan ilə Malayziya arasında formalaşmış çoxşaxəli ikitərəfli münasibətlər təqdirəlayiqdir

Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Elmar Məmmədov ilə Malayziyanın xarici işlər naziri Anifah Aman arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 25 illiyi münasibətilə təbrik məktubu mübadiləsi həyata keçirilib. Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, nazir Elmar Məmmədov həmkarına ünvanladığı məktubunda Azərbaycanın Malayziya ilə dostluq, qarşılıqlı anlaşma və etimad ruhunda olan səmimi dialoq və əməkdaşlığa böyük əhəmiyyət verdiyini bildirib.

Elmar Məmmədov ölkələrimiz arasında ortaq maraq və yaxın əməkdaşlıq əsasında qurulmuş səmimi bir münasibətin formalaşdırıldığını qeyd edib. O, iki ölkəni

daha da yaxınlaşdırmaq üçün ən yaxşı zəmanət olan insanlararası münasibətlərin gücləndirilməsinin, qarşılıqlı olaraq xalqlarımızın mədəniyyətlərinə marağın artırılmasının böyük əhəmiyyət daşıdığını vurğulayıb. Nazir, həmçinin Malayziyanın Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin Azərbaycanın suverenliyi, ərazi bütövlüyü və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərinin toxunulmazlığı prinsipləri əsasında həllini dəstəkləyən mövqeyini, bu çərçivədə qəbul olunmuş BMT-nin və İƏT-in müvafiq qətnamələrini dəstəkləməsinin yüksək qiymətləndirildiyini diqqətə çatdırıb və bu dəstəyin davam edəcəyini əminliyini ifadə edib.

Malayziyanın xarici işlər naziri Anifah Aman Elmar Məmmədovla ünvanladığı məktubunda ötən 25 il ərzində iki ölkə arasında əlaqələrin bir çox sahələrdə, o cümlədən insanlararası münasibətlər səviyyəsində son dərəcədə inkişaf etdiyini bildirib. O qeyd edib ki, iki ölkə arasında qarşılıqlı anlaşma və rəğbət əsasında formalaşmış çoxşaxəli ikitərəfli münasibətlər təqdirəlayiqdir. Həmçinin nazir ikitərəfli əlaqələrin daha da gücləndirilməsi və inkişaf etdirilməsi üçün gələcəkdə birgə fəaliyyətin davam etdirilməsinə hazır olduğunu vurğulayıb.

Azərbaycanla Böyük Britaniya arasındakı əməkdaşlıq regionun və bütövlükdə Avropanın enerji təhlükəsizliyinə töhfə verir

Azərbaycan və Böyük Britaniya arasındakı əməkdaşlıq yalnız iki ölkənin iqtisadi maraqlarına deyil, eyni zamanda regionun və bütövlükdə Avropanın enerji təhlükəsizliyinə töhfə verən bir fəaliyyətdir. Bu barədə AZƏRTAC-a açıqlamasında İqtisadi və Sosial

İnkişaf Mərkəzinin sədri, iqtisadçı ekspert Vüqar Bayramov Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Böyük Britaniyaya səfərinin iki ölkənin iqtisadi əlaqələrinin inkişafına verdiyi töhfəni şərh edərək deyib.

O bildirib ki, Böyük Britaniya Azərbaycan üçün strateji ölkələrdən biridir. Azərbaycan iqtisadiyyatına cəlb edilən investisiyanın həcmine görə Böyük Britaniya birinci yerdədir. Böyük Britaniya yalnız enerji sektorunda deyil, eyni zamanda qeyri-neft sektorunda aktiv iştirak edən ölkələrdəndir. 1991-ci ildə əsas ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan neft strategiyasının həyata keçirilməsində də Böyük Britaniya və bu ölkəni təmsil edən şirkətlərin rolu kifayət qədər böyük olub. BP tərəfindən həmin dövrlərdə Azərbaycana bonusun verilməsi təmin edilib və BP Azərbaycanda neft sənayesinin yenidən qurulmasını və modernləşdirilməsini həyata keçirib. Nəticədə BP və digər neft şirkətlərinin həyata keçirdiyi investisiyalar həm Azərbaycan iqtisadiyyatında dayanıqlı iqtisadi artım tempinin formalaşmasında və qorunub saxlanmasında, həm də iqtisadi baxımdan ölkənin müstəqilliyinin güclənməsinə imkan yaradıb. Azər-

baycan və Böyük Britaniya arasında sərma-yə qoyuluşu və birgə layihələrin həyata keçirilməsi Azərbaycanın iqtisadi və siyasi müstəqilliyinin qorunub saxlanmasında həlledici faktorlardan birinə çevrilib.

"Hazırda BP və Böyük Britaniyanın digər şirkətləri Azərbaycan iqtisadiyyatında fəal tərəfdaşlardan biridir. Cənub Qaz Dəhlizinin formalaşdırılmasında, reallaşdırılmasında BP-nin rolu kifayət qədər böyükdür. Azərbaycan və Böyük Britaniya arasındakı əməkdaşlıq yalnız sözügedən iki ölkənin iqtisadi maraqlarına deyil, eyni zamanda regionun və bütövlükdə Avropanın enerji təhlükəsizliyinə töhfə verən bir fəaliyyətdir. "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsi ilə birinci mərhələdə Avropaya 10 milyard kubmetr, ikinci mərhələdə 20 milyard kubmetr mavi qazın ixrac edilməsinə nəzərdə tutulub ki, bu da Avropanın enerji təhlükəsizliyinin formalaşmasına töhfə kimi qiymətləndirilir", - deyərək V.Bayramov vurğulayıb.

Mübariz Qurbanlı: "Beynəlxalq Dini Azadlıq üzrə ABŞ Komissiyası heç bir fakta söykənmədən qərəzli mövqe sərgiləyib"

- Mübariz müəllim, bu yaxınlarda Beynəlxalq Dini Azadlıq üzrə ABŞ Komissiyasının növbəti hesabatı dərc olunub. Həmin hesabatda Azərbaycandakı dini vəziyyəti tənqid edən bəzi iddialar yer alır. Məsələn, iddia olunur ki, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi dini icmaların qeydiyyat müraciətlərinə baxmaqdan imtina edir. Hesabata görə, 2009-cu ildən qeydiyyat üçün müraciət etmiş bir çox icmalar hələ də Komitə tərəfindən ərizələrə baxılacağını gözləyir. Bununla bağlı fikirlərinizi bilmək istərdik.

- Bu iddianın heç bir əsası yoxdur. Yalnız bu faktı qeyd etmək kifayətdir ki, 2009-cu ildən bugüncə 808 dini qurum qeydiyyatdan keçib. Onlardan konfessional baxımdan 777-si İslam, 31-i isə qeyri-İslam (xristian - 20; yəhudi - 8; křişna - 1; bəhai - 2) təmayüllüdür. Təkcə 2018-ci ildə 13 İslam və 3 qeyri-İslam dini icması dövlət qeydiyyatına alınıb. Azərbaycanda 2250 məscid mövcuddur, onlardan 136-sı Bakı şəhərində yerləşir. Ölkə ərazisində 14 kilsə, 7 sinaqoq fəaliyyət göstərir.

Ümumiyyətlə, dövlət qeydiyyatına alınması ilə bağlı müraciət etmiş dini qurumların sənədlərinə qanunvericiliklə müəyyən olunmuş müddət ərzində baxılır və sənədlər yalnız qanunvericiliyə uyğun qaydada hazırlanmadığı təqdirdə qeydiyyatdan imtina edilir. 2009-cu ildən Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsində dövlət qeydiyyatına alınması ilə bağlı heç bir sənəd və ya müraciət, o cümlədən heç bir dini qurumun müraciəti cavabsız qalmayıb.

- Hesabatdan elə təəssürat oyanır ki, ölkədə protestantların vəziyyəti olduqca acınacaqlıdır, fəaliyyətlərinə məhdudiyyətlər yaradılır və onların heç bir dini icması qeydiyyata alınmayıb. Eyni iddia "Yehovanın Şahidləri" dini icması ilə də bağlıdır. Bu, həqiqətənmə belədir?

- Təəssüf ki, Beynəlxalq Dini Azadlıq üzrə ABŞ Komissiyası məsələni araşdırmadan, heç bir fakta əsaslanmadan illərlə bu əsassız iddianı ortaya atır. Belə ki, 2009-cu ildən bəri DQİDK-da doqquz protestant təmayüllü dini icma dövlət qeydiyyatına alınıb. Yəni dövlət qeydiyyatına alınmış dini qurumlardan birisi baptist, iki

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin AZƏRTAC-a müsahibəsi

si adventist, üçü isə əllinciliyin bir istiqaməti sayılan xarizmat dini icmasıdır.

Respublikamızda hər hansı protestant dini icmasına dini mənsubiyyətinə görə məhdudiyyət tətbiq olunmayıb. Əksinə, fərqli protestant dini icmalar dua evlərində tam sərbəst şəkildə öz dini ayinlərini icra edir, dini bayramlarını keçirirlər. Təkcə bu faktı qeyd etmək kifayətdir ki, Bakı şəhərinin ən gözəgəlimli yerində yerləşən "Xilas-kar" yevangelik-lüteran kilsəsində üç protestant dini icması bazar günü ayinlərini yerinə yetirir və dini bayramlarını təmtəraqlı şəkildə qeyd edir. Eyni zamanda, qeydiyyata alınmış protestant dini icmalarına dövlət tərəfindən maliyyə yardımı ayrılır. Adventist və baptistlərin dua evləri illik müəyyən limit daxilində pulsuz təbii qazla təmin olunur.

"Yehovanın Şahidləri" dini icmasına gəlincə, 2002-ci ildə DQİDK-da dövlət qeydiyyatına alınan bu icmanın qeydiyyatı hüquqi qüvvəsini saxlayır və onun fəaliyyəti legitim xarakter daşıyır. Eyni zamanda, "Yehovanın Şahidləri" dini icması mütəmadi olaraq DQİDK-ya dini ədəbiyyatların idxalı ilə bağlı rəsmi müraciət edir. O zaman belə bir sual yaranır: rəsmi statusu olmayan dini icma möhürü ilə təsdiqlədiyi məktubları hansı hüquqi əsaslarla Dövlət Komitəsinə göndərir? Müqayisə üçün deyim ki, təkcə 2017-ci il ərzində 601 adda (765 151 ədəd) dini təyinatlı ədəbiyyatın nəşri məqsəduyğun hesab edilib. Bunlardan 359 adda dini ədəbiyyat məhz "Yehovanın Şahidləri" dini icmasına məxsusdur. Göründüyü kimi, "Yehovanın Şahidləri" dini icmasının bu gün ölkəyə idxal etdiyi kitabların sayı müsəlman dini icmalarının kitablarının sayından dəfələrlə çoxdur. Bu fakt isə bir daha onu göstərir ki, bu dini icmanın

keçirilir. Göründüyü kimi, qanunvericiliyimizdə məscidlərin heyətində namaz qılınması ilə bağlı hansısa qadağa yoxdur. Lakin bu məsələnin hər bir məsciddə mövcud vəziyyət nəzərə alınaraq tənzimlənməsi hüququ həmin məscidlərdə fəaliyyət göstərən dini icmalara aiddir. Əgər hansısa məscidin heyətində, yaxud kənarında namaz qılınması ictimai təhlükəsizlik, eyni zamanda, insanların hərəkəti üçün maneə törədirsə, təbii ki, məsciddəki icma özü bunu tənzimləyir.

Hesabatın yanlış tərəflərindən biri də dövlət qurumlarının bu və ya digər şəxslərə, yaxud qruplara qarşı həyata keçirdiyi tədbirlərin onların etiqadı ilə əlaqələndirilməsi və bunu süni şəkildə dini inanca təzyiq kimi qələmə verilməsidir. Bu, tamamilə qərəzli mövqedir. Əslində, Azərbaycanda heç kim əqidəsinə və etiqadına görə məsuliyyətə cəlb olunub, yaxud bərasində inzibati tədbir görülmüş şəxslər arasında hər hansı dini cərəyanın mənsubu varsa, bu, onların əqidəsindən deyil, qanunazidd əməllərindən qaynaqlanır. Dolayısı ilə dövlət üçün vətəndaşın hansı əqidədə olması əsas deyil, qanunlara riayət edib-etməməsi məsələsi əhəmiyyət daşıyır.

- **Belə bir fikir yaratmağa çalışırlar ki, guya Azərbaycanda "ənənəvi" və "qeyri-ənənəvi" dini icmalar arasında fərq qoyulur və "qeyri-ənənəvi" dini icmaların fəaliyyətinə, qeydiyyat məsələsinə süni maneçilik törədilir.**

- DQİDK-da dövlət qeydiyyatına alınmış protestant dini icmaların ölkəmizdəki fəaliyyət tarixinə nəzər yetirsək görərik ki, onlardan bir çoxunun respublikamızdakı tarixi ötən əsrin 90-cı illərindən başlayıb. Hətta 2018-ci il aprelin 9-da dövlət qeydiyyatına alınmış xarizmat təmayüllü "Vineyard Azərbaycan" xristian dini icması cəmi səkkiz ildir fəaliyyət göstərir. Bu isə bir daha göstərir ki, dini icmaların qeydiyyata alınması, onlara hüquqi münasibətin göstərilməsi məsələsində dini qurumların ölkəmizdəki tarixi ənənələri və kökləri deyil, vicdan və etiqad azadlığı prinsipi nəzərə alınır.

- **Sənəddə qeyd edilir ki, hökumət guya çoxlu sayda dini fəali həbs edib. "Azərbaycanda Siyasi Məhbusların Müdafiəsi Mərkəzi" və "Azərbaycanda Siyasi Məhbusların Siyahısı" adlı qeyri-hökumət təşkilatlarının hazırladığı məhbusların siyahılarına əsaslanan hesabatda bildirilir**

ki, 2017-ci ilin ikinci yarısı üçün olan məhbusların siyahısına əsasən, 90-100 şəxs dini etiqadına görə həbs olunub.

- Təəssüf ki, hesabatda "dini etiqadına görə" həbs olunmuş şəxslərlə bağlı statistika verilməyib, bu rəqəmlərin hansı faktlara və məlumatlara istinad edildiyi göstərilməyib, yalnız müəyyən şəkildə ümumi rəqəm səsləndirilib. Yəni, hesabatda əks olunan statistika təxminlərə, fərziyyələrə əsaslanıb, beləliklə, obyektiv məyara riayət olunmayıb. Bununla yanaşı, statistik göstəricilərin hansı mənbədən götürüldüyü şübhəlidir. Digər tərəfdən, cinayət törətmiş şəxslərin öz əməllərini örtbas etmək və həbs olunmalarının səbəbi kimi dini inanc və etiqadlarını bəhanə gətirmələri absurdur. Ümumiyyətlə qeyd edək ki, istər dindar, istər qeyri-dindar olsun, vətəndaşlar tərəfindən qanun pozuntusuna yol verilmirsə, onların fəaliyyətinə heç bir maneə və ya təzyiq olunmur. Məsuliyyətə cəlb olunma halları yalnız hüquq pozuntuları aşkar edildikdə baş verir və bunu dini etiqad azadlığının pozulması, eləcə də dini ayrı-seçkiliyə yol verilməsi kimi qiymətləndirmək düzgün deyildir. Təbii ki, hər bir hüquq pozuntusu müvafiq hüquqi məsuliyyətə səbəb olur və qanunu pozan şəxsin cəzalandırılması labüddür. Tərədilmiş hüquq pozuntusu faktı isə qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada rəsmiləşdirilir.

- **Bakının Yasamal rayonunda yerləşən Hacı Cavad məscidinin sökülməsi tənqid olunur.**

- Bu iddia da əsassızdır. Bildiyiniz kimi, Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə 2017-ci il iyulun 2-də Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Abbas Mirzə Şərifzadə küçəsi 1 ünvanında Hacı Cavad məscidinin yeni binasının tikintisinə başlanıldı. Dövlətimizin başçısı məscidin yeni binasının tikintisini daim diqqət mərkəzində saxlayır və görülən işlərlə bağlı müvafiq tapşırıqlar verir. Beləliklə, bu il aprel ayının 12-də Hacı Cavad məscidinin yeni binası dindarların istifadəsinə verildi. Açılışda Prezident İlham Əliyev və ölkənin birinci xanımı Mehriban Əliyeva iştirak ediblər.

Bu hadisə Hacı Cavad məscidinin dini icmasının nümayəndələri tərəfindən rəğbətlə qarşılandı və onlar dövlətimizin başçısına dindarlara göstərdiyi qayğıya, inşa olunan yeni məscid binasına, o cümlədən dini ayinlərin icrası üçün yaradılmış yüksək şəraitə görə minnətdarlıqlarını bildirdilər.

- **Dini ədəbiyyatla bağlı məsələlərin tənzimlənməsinə müdaxilə edildiyi barədə iddialar irəli sürü-**

28 aprel 2018-ci il

Mingəçevirdə Zərifə xanım Əliyevanın 95 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbir keçirilib

Düənən YAP Mingəçevir şəhər təşkilatının qadınlar şurası, şəhər təşkilatının qərgahında akademik, görkəmli oftalmoloq-alim Zərifə xanım Əliyevanın anadan olmasının 95 illik yubileyi ilə əlaqədar olaraq elmi-nəzəri konfrans keçirib.

Konfransı giriş sözü ilə açan Mingəçevir şəhər "Tələbə" poliklinikasının baş

həkim, YAP şəhər təşkilatının idarə heyətinin üzvü, qadınlar şurasının sədri Nurcamal Məmmədova Zərifə xanım Əliyevanın ömür yolundan, fəaliyyətindən danışaraq qeyd edib ki, Zərifə xanım fitri istedadla malik nəvator alim, pak və nadir bir insan kimi yaşadığı dərin mənəvi ömür, keçirdiyi şərəfli həyat yolu hər bir Azərbaycan

vətəndaşı, hər bir alim, həkim üçün həyat və mənəviyyət dərəsi, kamillik və müdrilik məktəbidir. "Onun əziz xatirəsi bizlərin qəlbində daim yaşayacaqdır"-deyə N.Məmmədova bildirib.

Tədbirdə YAP şəhər təşkilatının qadınlar şurasının fəalları - Mingəçevir şəhər 13 sayılı orta məktəbin direktoru Tünzalə Əfəndiyeva şəhər qadınlar şurası idarə he-

yətinin üzvü, 10 sayılı orta məktəbin direktoru Xumarə Mikayılova mövzu ətrafında öz fikirlərini bildiriblər.

Mingəçevir şəhər icra hakimiyyəti başçısının I müavini İlham İsmayılov çıxış edərək, Zərifə xanımın dahi elm nümayəndəsi olmaqla yanaşı, həm də Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin siyasi xəttinin layiqli davamçısı, Prezidentimiz İlham Əliyevin anası olduğunu vurğulayıb. "Oftalmoloq-alim az yaşasa da, bu dövlət üçün bir çox işlər gördü"-deyə qeyd edən İ.İsmayılov bildirib ki, Onun işıqlı obrazı yüksək vətənpərvərlik və humanizm rəmzi kimi həmişə bizimlə qalacaq, parlaq xatirəsi daim anılacaq, qədirbilən xalqımızın qəlbində əbədi yaşayacaq.

Afət TAHIRQIZI

Azər Həsərət: AŞPA-nın "hesabatı" anti-Azərbaycan, islamofob və ermənipərəst qrupların qurduğu növbəti oyundur

Avropa Şurasının Parlament Assambleyası (AŞPA) Ermənistanla vəziyyətin qarışdığı bir məqamda sanki məqsədli şəkildə Azərbaycanın üzərinə hücum keçir. Bütün dünyanın gözü qarşısında Ermənistanla qarşıdurmanın baş verdiyi, vətəndaşlara qarşı zor tətbiq edildi, hakimiyyətin devrildiyi, xalq ilə hakimiyyət arasında dərin uçurumun mövcud olduğu, ölkənin faktiki olaraq idarəolunmaz hala gəlib çıxdığı bir vaxtda nədənsə AŞPA-da Azərbaycan kimi sabit bir ölkəni müzakirə etmək üstün tutulur. Bu, təbii ki, birmənalı olaraq qərəzdən, qeyri-obyektiv yanaşmadan, məqsədli şəkildə Azərbaycanı gözəndən salmağa çalışmaqdan xəbər verir. Bu sözləri AZƏRTAC-a AŞPA-nın Azərbaycana qarşı qərəzli hesabatına münasibət bildiren siyasi şərhçi Azər Həsərət deyib.

"AŞPA-da Azərbaycanla bağlı bu cür tez-tələsik "hesabat" ortaya çıxarılıb məhz belə bir məqamda müzakirə etməyin özü bizi ciddi düşündürür. Ona görə ki, Avropa Şurasının Parlament Assambleyası Azərbaycanda keçirilmiş prezident seçkilərinin hələ müzakirələri bitməmiş belə addım atmaqla, əslində, tələskənliyə yol verir. Ümumiyyətlə, bu məsələnin ajiotaj yaradacaq bir şəkildə ortaya atılması özü düşündürücüdür. Yəni, sanki məqsədli şəkildə, bilərəkdən, Azərbaycana qarşı hücum təşkil edilib. Tam əminliklə deyə bilərəm ki, bu "hesabat" anti-Azərbaycan, islamofob və ermənipərəst qrupların qurduğu növbəti oyundur", - deyərək Azər Həsərət bildirib.

Siyasi şərhçi qeyd edib ki, Azərbaycan Avropa Şurasının üzvüdür, AŞPA-da fəal iş-

tirək edir. Amma bu məsələ dəfələrlə qaldırılıb ki, lazım olacağı təqdirdə Azərbaycan Avropa Şurası ilə münasibətlərə yenidən baxmaq hüququnu özündə saxlayır. Yeni, Avropa Şurasında müəyyən dairələr Azərbaycanın üzərinə belə gəlməyə davam edərlərsə, təbii ki, Azərbaycan bu qurumla münasibətlərinə yenidən baxmaq məcburiyyətində qalacaq. Azərbaycanın Avropa Şurası qarşısında müəyyən öhdəlikləri var və bu öhdəliklərə də əməl edir. AŞPA-nın isə "hesabatları" tam qərəzlidir. Həmin "hesabatlar"da belə yazılır: bizim gördüyümüz, ünsiyyətdə olduğumuz adamlar bu cür dedi və s. Yəni, gördüyü kimi bu "hesabatlar"dakı fikirlər, faktiki olaraq, heç bir mənbəyə əsaslanmır.

"Azərbaycan ictimaiyyəti bu cür qərəzli yanaşmadan çox narahatdır. Necə olur ki, Ermənistanla insan haqlarının kobud şəkildə pozulduğu haqda heç nə deyilmir, lakin Azərbaycanda bu cür sabitlik hökm sürürsürə, belə bir inkişaf gedə-gedə özlərindən nələrisə uydurub üstümüzdə gəlirlər?", - deyərək siyasi şərhçi əlavə edib.

Nikol Paşinyan: "mayın 1-də Ermənistan küçələrinə yüz minlərlə insan çıxacaq"

Biz ölkədə yaranan vəziyyəti Serj Sarkisyanı izah etdiyimiz kimi (baş nazir postundan istefası), Karapetyana da izah edəcəyik. Yüz minlərlə insan yeni baş nazirin namizədliyi üzrə səsvermənin keçiriləcəyi gün - mayın 1-də küçələrə çıxacaq.

AZƏRTAC Interfax informasiya agentliyinə istinadla xəbər verir ki, bunu müxalifətin etiraz aksiyalarına rəhbərlik edən parlamentin deputatı Nikol Paşinyan bildirib. Onun sözlərinə görə, Ermənistanın baş naziri səlahiyyətlərini müvəqqəti icra edən Karen Karapetyanın danışıqlardan imtina etməsi hakim Respublika partiyasındakı hərəmçilikdən xəbər verir və bu səbəbdən mü-

xalifətin nümayişi davam edəcək. "Onlar düənən və sırağa gün heç bir şərt irəli sürmədən danışıqlara hazır olduqlarını bildirmişdilər. Lakin, gördüyünüz kimi, cənab Karapetyanın yerini mənim çantam tutub", - deyərək Paşinyan danışıqların keçirilməli olduğu mehmanxanada jurnalistlərə bildirib. Xatırladaq ki, bir qədər əvvəl Karapetyan müxalifət lideri Paşinyanla danışıqlardan imtina edib.

MDB dövlətlərinin Daxili İşlər Nazirləri Şurasının növbəti iclası Azərbaycanda keçiriləcək

Azərbaycanın Tacikistandakı səfiri Həsən Məmmədov ilə Tacikistan Respublikasının daxili işlər naziri, general-polkovnik Ramazon Raximzoda arasında görüş keçirilib. Səfirlikdən SİA-ya verilən məlumata görə, görüşdə iki ölkə arasında siyasi sahədə səmimi dost münasibətlərin olmasının iqtisadi və ticarət əlaqələrinə daha yüksək səviyyəyə qaldırılmasına köməklik edəcəyi vurğulanıb. MDB üzvü olan dövlətlərin Daxili İşlər Nazirləri Şurasının növbəti iclasının Azərbaycanda keçirilməsi və sədrliyin Azərbaycana keçməsinin planlaşdırıldığı qeyd olunub.

Görüş zamanı səfir Həsən Məmmədov iki ölkə arasında hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi və Azərbaycan vətəndaşlarının miqrasiya məsələlərinin həlli istiqamətində müzakirələr aparıb. Həmçinin iki qurum arasında tələbə mübadiləsinin aparılması birgə kurslarda iş-tirək və digər maraq doğuran məsələlər müzakirə olunub.

Ödəniş kartları ilə fırıldaqçılıq əməliyyatlarına qarşı addımlar atılacaq

Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası tərəfindən "Maliyyə xidmətlərinin inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi"nin icrası çərçivəsində maliyyə sektorunda çalışan əməkdaşların bilik və bacarıqlarının daha da təkmilləşdirilməsi məqsədilə Azərbaycan Banklar Assosiasiyası ilə birgə "MasterCard Worldwide" beynəlxalq kart təşkilatının iştirakı ilə seminar təşkil olunub. Palatadan SİA-ya verilən məlumata görə, bankların nümayəndələrinin iştirak etdiyi tədbir ödəniş kartları ilə fırıldaqçılıq əməliyyatlarına qarşı mübarizə tədbirlərinə həsr olunub. Seminar zamanı "MasterCard Worldwide" beynəlxalq kart təşkilatının risklərin idarə edilməsi üzrə eksperti Cem Kibaroglu ödəniş kartları ilə aparılan fırıldaqçılıq əməliyyatlarında son tendensiyalar, daha geniş yayılmış dələduzluq halları və onlara qarşı mübarizə tədbirləri, habelə

texnoloji inkişaf və innovasiyaların tətbiqinin genişlənməsi nəzərə alınaraq bu sahədə atılacaq addımlar haqqında ətraflı məlumat verir. Tədbirdə, həmçinin "MasterCard Worldwide" beynəlxalq kart təşkilatı tərəfindən tətbiq olunacaq yeniliklər açıqlanıb, qeyd olunan mövzular ətrafında iştirakçıların sualları cavablandırılaraq qarşılıqlı fikir mübadiləsi aparılıb.

Gömrük orqanlarına bəyan edilməyən mobil telefonlar aşkarlanıb

Gömrük orqanlarına bəyan edilməyən mobil telefonlar aşkarlanıb. Dövlət Gömrük Komitəsinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Tovuz Gömrük İdarəsinin Gömrük hüquqpozmaqlarına qarşı mübarizə şöbəsinə daxil olan məlumat əsasında idarənin "Sınıq Körpü" gömrük postunda Gürcüstandan Azərbaycan Respublikasına gələn Azərbaycan vətəndaşının idarə etdiyi "Mercedes-Benz C 230" markalı nəqliyyat vasitəsinə gömrük baxışı keçirilib. Yoxlama zamanı avtomobilin gizli saxlanma yerlərindən gömrük orqanına bəyan edilməyən 23 ədəd mobil telefon aşkar edilib. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Pirallahıda Akademik Zərifə xanım Əliyevanın əziz xatirəsi anılıb

Hər il aprel ayının 28-i ölkəmizdə Azərbaycanın əməkdar elm xadimi, tibb elmləri doktoru, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının akademiki Zərifə xanım Əliyevanın xatirə günü kimi qeyd olunur. Bu münasibətlə Pirallahı RİH-nin və YAP Pirallahı rayon təşkilatının birgə təşkilatçılığı ilə rayonda yerləşən 10 saylı Birləşmiş Şəhər Xəstəxanasında təşkil olunmuş xatirə tədbirində RİH əməkdaşları, rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri, xəstəxana kollektivinin üzvləri iştirak ediblər.

Tədbirdə çıxış edən YAP Pirallahı rayon təşkilatının sədri, rayon icra hakimiyyətinin ərazi idarəetmə və yerli özünüidarəetmə orqanları ilə iş şöbəsinin müdiri Hikmət Şikarov akademik Zərifə xanım Əliyeva haqqında ətraflı məlumat verərək qeyd edib ki, Zərifə xanım Əliyeva 1923-cü il aprelin 28-də Naxçıvan Muxtar Respublikasının Şərur rayonunun Şahtaxtı kəndində anadan olub. "Zərifə xanım görkəmli dövlət xadimi Əziz Əliyevin qızı, Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin həyat yoldaşı, möhtərəm Prezident İlham Əliyevin anasıdır"-deyə qeyd edən natiq onu da bildirib ki, müxtəlif göz xəstəliklərinin müalicə və profilaktika tədbirlərinin işlənilməsi ilə məşğul olan Zərifə xanım özünün tədqiqat işlərini traxomanın müalicəsi ilə bağlı məsələlərə, habelə traxomanın və onun ağır nəticələrinin müalicəsi zamanı o dövrdə yeni olan antibiotiklərin imkanlarından səmərəli istifadə etməyin öyrənilməsinə həsr edib: "Görkəmli oftalmoloq 160-dan çox elmi əsər, 12 monoqrafiya, dərslək və dərs vəsaitinin, 1 ixtira və 12 səmərələşdirici təklifin

müəllifidir. Zərifə xanımın Azərbaycanda oftalmologiya elminin inkişafında müstəsna xidmətləri var. O, vaxtilə Azərbaycanda geniş yayılmış traxomanın, dünya təcrübəsində birincilər sırasında peşə, xüsusilə, kimya və elektron sənayelərində peşə fəaliyyəti ilə bağlı göz xəstəliklərinin öyrənilməsi, profilaktika və müalicəsinə, habelə, oftalmologiyanın müasir problemlərinə dair bir çox sanballı tədqiqatların, o cümlədən, "Terapevtik oftalmologiya", "İridodiaznostikanın əsasları" kimi nadir elmi əsərlərin müəlliflərindən biridir."

Tədbirdə çıxış edən 10 saylı Birləşmiş Şəhər Xəstəxanasının baş həkimi Ələddin Muxtarov, YAP Pirallahı rayon təşkilatı qadınlar şurasının sədri Kəmalə Mustafayeva və başqaları akademik Zərifə xanım Əliyevanın əziz xatirəsinə dərin ehtiramlarını bildirdilər. Qeyd olunub ki, Azərbaycanda görkəmli alimin adı layiqincə əbədiləşdirilib, Fəxri xiyabanda məzarı üstündə tuncdan heykəli ucaldılıb. Bakıda Milli Oftalmologiya Mərkəzi, Göz xəstəlikləri İnstitutu, Naxçıvan şəhər poliklinikası Onun adını şərəflə daşıyır. Bakının Binəqədi rayonu ərazisində adına istirahət parkı salınmışdır. Biri Bakıda, digəri Naxçıvanda olmaqla 2 küçə, bir neçə lisey və orta məktəb Zərifə xanım Əliyevanın adını daşıyır. Zərifə xanım Əliyevanın əziz xatirəsi yaddaşlarda görkəmli oftalmoloq-alim, Ulu Öndər Heydər Əliyevin həyat yoldaşı və silahdaşı olmaqla yanaşı, eləcə də, xalqımıza və dövlətimizə Prezident İlham Əliyev kimi layiqli bir oğul bəxş etmiş Ana kimi qalacaqdır.

Rövşən RƏSULOVA

Sinoptiklər xəbərdarlıq edir...

Sinoptiklər hava şəraitinin dəyişəcəyi ilə bağlı xəbərdarlıq ediblər. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentindən AZƏRTAC-a verilən xəbərə görə, Bakıda və Abşeron yarımadasında aprelin 29-da şimal-qərb küləyinin əsəcəyi, arabir güclənəcəyi gözlənilir. Havanın temperaturu ötən günlərlə müqayisədə 4-7 dərəcə aşağı enəcək.

Aprelin 28-i axşam qərb rayonlarından başlayaraq Azərbaycanın rayonlarında aprelin 30-u səhərdə hava şəraitinin qeyri-sabit keçəcəyi, şimşək çaxacağı, arabir yağış yağacağı, ayrı-ayrı yerlərdə leysan xarakterli olacağı, dolu düşəcəyi gözlənilir. Qərb küləyi əsəcək, bəzi yerlərdə arabir güclənəcək. Havanın temperaturu ötən günlərlə müqayisədə 4-8 dərəcə aşağı enəcək. Çaylarda sululuğun artacağı ehtimal olunur.

Şamaxı rayonunda akademik Zərifə xanım Əliyevanın 95 illik yubileyi qeyd olunub

Düənən YAP Şamaxı rayon təşkilatının qadınlar şurası Heydər Əliyev Mərkəzində görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın 95 illik yubileyi münasibəti ilə tədbir keçirib. Yığıncağı giriş sözü ilə açan YAP Şamaxı rayon təşkilatının qadınlar şurasının sədri rayon icra hakimiyyəti başçısının müavini Gülnisə Ələkbərova bildirib ki, respublikamızda tibb elminin inkişafına mühüm töhfələr vermiş akademik Zərifə xanım Əliyevanın anadan olmasının 95-ci ildönümü Şamaxı rayonunda geniş şəkildə qeyd olunur, eyni zamanda, rayonun elm, təhsil və səhiyyə müəssisələrində görkəmli alimin xatirəsinə həsr olunmuş tədbirlər keçirilir, sergi və müxtəlif toplantılar təşkil olunur. Tədbirdə çıxış edən Şamaxı Diyarşünaslıq muzeyinin kiçik elmi işçisi Zərifə Baxşiyeva bildirib ki,

tibb elminin inkişafına mühüm töhfələr verən akademik Zərifə xanım Əliyeva oftalmologiyanın aktual problemlərinə dair sanballı tədqiqatları ilə nəinki keçmiş SSRİ məkanında, həmçinin, dünya miqyasında böyük şöhrət qazanıb.

Çıxışlarda bildirilib ki, görkəmli alim bütün türk dünyasında, müsəlman aləmində qadınlığa örnək bir insan, fəal ictimai xadim idi: "Zərifə xanım müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, bütün mənalı ömrünü Vətəninin və xalqının tərəqqisinə həsr etmiş Ümummilli Lider Heydər Əliyevin vəfali ömür-gün yoldaşı, sədaqətli dostu, etibarlı silahdaşı olub".

Sonda akademik Zərifə xanım Əliyevanın ömür və əmək fəaliyyətinə həsr olunmuş film nümayiş edilib.

İnam HACIYEV

Sərhəd pozucuları saxlanılıb

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti tərəfindən sərhəd təhlükəsizliyinin təmin edilməsi sahəsində əməliyyat-axtarış və sərhəd mühafizə tədbirləri uğurla davam etdirilir. 2018-ci ilin 24-25 aprel tarixlərində DSX əməkdaşlarının sayıqlığı və peşəkarlığı sayəsində 3 xarici vətəndaşın saxta sənədlərlə Avropa ölkələrinə qanunsuz səfər etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası ərazisindən tranzit kimi istifadə etmək cəhdinin qarşısı alınmışdır. 24 apreldə "Şarja-Baki" reysinin rəsmiləşdirilməsi zamanı özlərini Böyük Britaniya vətəndaşları kimi təqdim edən 1958-ci il təvəllüdü Siddiqi Salma və 1987-ci il təvəllüdü Siddiqi Mujeeb Ur Rehman tərəfindən sərhəd nəzarətinə təqdim olunmuş pasportların həqiqiliyi şübhə doğurmuşdur.

25 apreldə "Bakı-Frankfurt" reysinin rəsmiləşdirilməsi zamanı özünü Almaniya vətəndaşı kimi təqdim edən 1995-ci il təvəllüdü Muhammed Luqman Muhammed Amen pasportunun saxta olmasına şübhələr yaranmışdır. Hər iki halda sərhəd keçmə sənədləri xüsusi laboratoriya şəraitində dəqiqləşdirilmiş yoxlamadan keçirilmiş, pasportların məlumat səhifəsinin dəyişdirilərək, saxtalaşdırılması müəyyən edilmişdir. Həmin şəxslərin üzərinə baxış keçirilərkən on-

lara məxsus birinci halda Pakistan vətəndaşlarının, ikinci halda isə İraq vətəndaşının pasportları aşkar olunmuş, məqsədlərinin Azərbaycan Respublikasının ərazisindən tranzit istifadə etməklə Avropa ölkələrinə mühacirət etmək olması müəyyən edilmişdir. Saxlanılmış əcnəbilər barəsində müvafiq əməliyyat-istintaq tədbirləri həyata keçirilir.

RÖVŞƏN

28 aprel 2018-ci il

Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın rəsmi olaraq prezident və parlament seçkilərinin vaxtının irəli çəkilməsi haqqında məlumat verməsindən sonra dünya KİV-lərində bu hadisənin səbəbləri ətrafında geniş müzakirələr müşahidə edilir. Ekspertlər müxalif partiya liderinin verdiyi təklifin nəyə görə Ərdoğan tərəfindən dərhal qəbul edilməsi arxasında duran məqamlara işıq salmağa çalışırlar. Doğrudur, MHP və AKP müttəfiqlər, lakin seçki ilə bağlı qəfil qərarın alınması daha geniş aspektdə izah tələb edir. Bununla bağlı müxtəlif fikirlər irəli sürülür. Hər şeydən öncə, aydındır ki, Ankaranın təhlükəsizlik məsələləri ilə bağlı müəyyən narahatlıqları var. Bura daxili və xarici faktorlar daxildir. Xüsusilə, daxildə bir sıra siyasi qüvvələrin daha hiyləgər üsulla hakimiyyəti devirmək planlarının olması narahatlıq yaradır. FETÖ-nün yeni-yeni planları ortaya çıxır. Digər tərəfdən, Suriya və İraqda region dövlətlərini narahat edən proseslər özünü göstərir. Onlara çevik və konkret reaksiya vermək zərurətə çevrilib. Bütün bunların işığında Türkiyədə yeni idarəetmə üsulunun həyata keçirilməsinə ciddi ehtiyacın yarandığını qəbul etmək lazım gəlir. Biz problemin bu aspekti üzərində daha geniş dayanmaq istərdik.

Türkiyədə seçki: vaxt dəyişikliyinin səbəbləri

Strateji xətt: daxili və xarici faktorlar işığında

Türkiyədə parlament və prezident seçkilərini 2019-cu ilin payızında keçirmək nəzərdə tutulmuşdu. Ancaq Milliyyətçi Hərəkət Partiyasının (MHP) sədri Dövlət Baxçalının təklifi ilə seçkinin vaxtının irəli çəkilməsi məsələsi qalxdı. D.Baxçalı 2018-ci il 26 avqust tarixini təklif etdi. Lakin Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanla aparılan müzakirələrdən sonra seçkini 2018-ci il iyunun 24-də keçirmək qərara alındı.

Türkiyənin seçkini 1 ildən də çox qabağa çəkməsinə dünya geniş reaksiya verdi. Analitik və ekspertlər bunun səbəbi ilə bağlı təhlillər aparırlar. Onların mövqeləri bir-birindən fərqlənir, çünki arqumentlər fərqlidir. Onların içərisindən müəyyən qrup arqumenti daha üstün tuturlar. Lakin bütövlükdə aydındır ki, söhbət Türkiyə üçün həyati əhəmiyyətli olan prosesdən gedir. Onun necə nəticələncəyindən yalnız Türkiyənin deyil, ümumilikdə Yaxın Şərq regionunun da geosiyasi taleyi xeyli dərəcədə asılıdır. Bu bağlılıqda Türkiyədə erkən seçkiyə gedilməsinin səbəbləri və mümkün nəticələri üzərində dayanmağa ehtiyac hiss edilir.

Ekspertlər hər şeydən əvvəl Türkiyənin təhlükəsizliyinin daha da aktuallaşdığını ifadə edirlər. Yaxın Şərq uğrunda dünyanın supergüclərinin apardığı savaş daha gərgin mərhələyə keçdiyindən regionda sürətlə vəziyyətin dəyişməsi istisna edilmir. Xüsusilə Suriyada silahlı toqquşmalar daha təhlükəli miqyas almaqdadır. Regionun bir çox ölkələri Suriyaya müdaxilə etməkdən çəkinmir. Hətta İraq belə onun ərazisini bombalayır. Bu, o deməkdir ki, regionda hər zaman öncədən proqnozlaşdırılmayan və riskli proseslər başlaya bilər. Güclü dövlətlər buna hazır olmalıdırlar.

Rəcəb Tayyib Ərdoğan da seçkinin vaxtının irəli çəkilməsi ilə bağlı etdiyi çıxışında bu məqama geniş yer verib. Bir tərəfdən, Amerika başda olmaqla Qərbin böyük dövlətləri Suriyada hərbi dayaqlarını gücləndirirlər. Konkret olaraq Vaşinqton orada 60-65 minlik silahlı qrup yaradır. Həmin qrupun kürdlər və ərəblərdən ibarət olacağı haqqında yazırlar. Yeni silahlı dəstənin əsas vəzifəsi Suriyanın cənubunda Bəşər Əsədə tabe olmayan təsisat yaratmaq və orada İranla Rusiyanın nüfuzunun artmasına mane olmaqdan ibarətdir. Təbii ki, bu sərəfə Türkiyə də daxildir. Hətta yeni silahlı qrup zaman-zaman Türkiyəyə qarşı da hərəkət etməlidir. Bunun səbəbi ABŞ-ın Türkiyənin Vaşinqtonun nəzarətindən kənar inkişaf etməsini istəməməsidir.

Son illər Ankara müstəqil siyasi addımlarını artırıb və faktiki olaraq böyük uğurlar əldə edib. Ölkə rəhbərliyi dəfələrlə vurğula-

Türkiyədə seçki: vaxt dəyişikliyinin səbəbləri

Newtimes.az 25.04.2018 10:50

Baki, 25 aprel 2018 – Newtimes.az

Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın rəsmi olaraq prezident və parlament seçkilərinin vaxtının irəli çəkilməsi haqqında məlumat verməsindən sonra dünya KİV-lərində bu hadisənin səbəbləri ətrafında geniş müzakirələr müşahidə edilir. Ekspertlər müxalif partiya liderinin verdiyi təklifin nəyə görə Ərdoğan tərəfindən dərhal qəbul edilməsi arxasında duran məqamlara işıq salmağa çalışırlar. Doğrudur, MHP və AKP müttəfiqlər, lakin seçki ilə bağlı qəfil qərarın alınması daha geniş aspektdə izah tələb edir. Bununla bağlı müxtəlif fikirlər irəli sürülür. Hər şeydən öncə, aydındır ki, Ankaranın təhlükəsizlik məsələləri ilə bağlı müəyyən narahatlıqları var. Bura daxili və xarici faktorlar daxildir. Xüsusilə daxildə bir sıra siyasi qüvvələrin daha hiyləgər üsulla hakimiyyəti devirmək planlarının olması narahatlıq yaradır. FETÖ-nün yeni-yeni planları ortaya çıxır. Digər tərəfdən, Suriya və İraqda region dövlətlərini narahat edən proseslər özünü göstərir. Onlara çevik və konkret reaksiya vermək zərurətə çevrilib. Bütün bunların işığında Türkiyədə yeni idarəetmə üsulunun həyata keçirilməsinə ciddi ehtiyacın yarandığını qəbul etmək lazım gəlir. Biz problemin bu aspekti üzərində daha geniş dayanmaq istərdik.

yıb ki, Türkiyə heç kəsin diktəsi ilə hərəkət etməyəcək. Məhz bu məqam Ankaranın "qərblilə dostlarını" razı salmır. Onların təsəvvüründə Türkiyə də daxil olmaqla bütün müsəlman dövlətləri kənardan olan sifarişlərlə oturub-durmaldırlar. Qərb dövlətlərinin bu aspektdə mövqeləri dəyişməyib. Suriya məsələsinə həmin fakt prizmasından baxdıqda region dövlətləri, ilk növbədə, Türkiyə üçün hansı ciddi təhlükələrin meydana gəlməkdə olduğu barədə nəticə çıxarmaq olar.

Məsələnin digər aspekti Türkiyənin daxilində fəaliyyət göstərən müəyyən siyasi qrupların qarşılıqlı qoyduqları məqsədlə bağlıdır. Baş verən hadisələr göstərir ki, onlar Türkiyənin hazırkı iqtidarının nəyin bahasına olursa-olsun devrilməsi istiqamətində işləyirlər. Bunun üçün kənardan olan

sifarişləri belə qəbul edirlər. Həmin kontekstdə FETÖ məsələsi Ankara üçün əsl başağrıdır. Vaşinqton F.Güləni Türkiyəyə təslim etmək istəmir. İndi Ankara bir amerikalı keşişi həbs edib. O adam Türkiyədə dövlətə qarşı fəaliyyət göstərmiş. Buna Vaşinqton kəskin reaksiya verib.

Regionun supergücü: iddia və reallıq Donald Tramp administrasiyası keşişin azad edilməsini tələb edir. Ankaranın cavabı isə qısa və konkretdir: Türkiyə hüquq dövlətidir və qərarı məhkəmə verəcək. Məhkəmənin verəcəyi qərara uyğun addım atılacaq. Bununla Ankara Zərrab məsələsində ABŞ-ın rəsmi orqanlarının qərəzli davranmasına cavab verir. Yəni, Türkiyə yenə də müstəqil addım ata bildiyini sübut etməkdədir.

Bunlarla yanaşı, Türkiyənin daxilindəki

bir sıra siyasi qruplar təxribatlara belə əl atmaqdan çəkinmirlər. CHP və HDP hətta ortaq fəaliyyətlə bağlı danışıqlar aparırlar. Ankaranın dövlət üçün həyati əhəmiyyəti olan addımlar atmasına bəzən onlar təxribatçı və düşmən mövqeyinə uyğun reaksiya verirlər. Bununla çevik qərarların qəbul edilməsi maneələrlə üzləşir. Belə bir vəziyyətin aradan qaldırılması üçün Türkiyədə yeni idarəetmə sistemine keçidi sürətləndirmək vacib şərt olaraq qarşıya gəlir.

Türkiyə rəhbərliyini qayğılandıran başlıca məsələ ölkədə iqtisadi-maliyyə təxribatlarının özünü göstərməsidir. Məsələn, banklar faiz dərəcələrini yüksək qoyublar. Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın müraciət etməsinə baxmayaraq, onlar faiz dərəcəsinə aşağı salmaq istəmirlər. Bu da ölkə iqtisadiyyatına zərər verir. Vəziyyətdən çıxış yolu qanuni olaraq yeni idarəetmə sisteminin həyata keçirilməsindən ibarətdir.

Bunlarla yanaşı, Türkiyənin tələsməsi ətraf ölkələrdə seçkilərin həyata keçirilməsi ilə əlaqələndirilir. Rusiya, Azərbaycan, Ermənistan artıq bu mərhələni keçiblər. Türkiyədə də iqtidarın tam legitim hala gətirilməsinə ehtiyac vardır. Bunun üçün seçkini tez reallaşdırmaq gərəkdir. Görünür, Cənubi Qafqaz da daxil olmaqla geniş bir geosiyasi məkanada sürətli və tələyüklü proseslər proqnozlaşdırılır. ABŞ-da D.Trampın yüksək vəzifələrə sətir mövqə tərəfdarlarını gətirməsi dünyanın narahatlığını daha da artırır. Bunun mümkün nəticələri üzərində indi düşününlər az deyil.

Onu da vurğulayaq ki, bir sıra qərəzli dairələr seçkinin vaxtının irəli çəkilməsini R.T.Ərdoğanın hakimiyyətdə qalma həvəsi ilə izah etməyə çalışırlar. Bu cür mövqenin arxasında duran məqam aydındır: Türkiyəni şəxsi ambisiyaların idarə etdiyi məmləkət kimi göstərmək! Bununla həm özlərinin qəsbkar niyyətlərini ört-basdır etməyə çalışırlar, həm də müsəlman xalqlarının demokratik, hüquqi dövlət yarada bilmədiyini təəssüratı formalaşdırmağa cəhd edirlər. Təbii ki, Türkiyənin dövlət ənənələri bu cür sərəsəm ittihamların absurd olduğunu sübut edir.

Və bütün bunların əksinə, Türkiyənin gücləndikcə daha geniş məkanlarda fəallığını artırması fonunda türk dövlətçiliyinə zərbə vurmaq meyilləri də güclənir. Ankara Balkanlara nüfuz edir, Fransa narahat olur. Türkiyə Cənubi Qafqazda fəallığını artırır, başqalarının kürkünə birə düşür. Suriya və İraqda konkret addımlar atır, gecə yuxusuna haram qatanların sayı çoxalır. Deməli, Türkiyənin daha da güclənməsi və dünyada söz sahibi olması ciddi bir ehtiyaca çevrilib.

Yuxarıda ifadə edilən məqamlar göstərir ki, Türkiyədə seçkinin vaxtının dəyişdirilməsi həm ölkənin daxili vəziyyəti, həm də dünyada baş verən geosiyasi proseslərin məntiqinin dəyişməsi ilə bağlıdır. Türkiyə Yaxın Şərqin açar dövləti kimi ətrafında baş verənlərə uyğun hərəkət etməlidir. Ankara yeni şəraitə uyğun çevik qərarlar qəbul edə bilməyə, çox şeyləri itirə bilər. Bunun bütün müsəlman dünyasına zərər verə biləcəyinə şübhə yoxdur.

Həmin kontekstdə terrorla mübarizə məsələsi olduqca ciddi əhəmiyyət kəsb edir. Xüsusilə Suriyada bir sıra bölgələrdə antiterror əməliyyatlarının keçirilməsi Türkiyə üçün həyati əhəmiyyət daşıyır. Əgər həmin məqsədinə Ankara çata bilsə, bunun müsbət təsir dairəsi geniş olacaq. O cümlədən Cənubi Qafqazda erməni terroru ilə mübarizədə böyük uğurlar əldə etmək şansı meydana gələcək.

Belə görünür ki, Türkiyədə iyun ayı dövlətçilik baxımından mühüm bir tarix olacaq. Həmin gün türk milləti öz seçimini etməlidir. Bu seçimdən asılı olaraq, Türkiyənin dövlət kimi imici, gücü, mövqeyi və strateji məqsədləri yeni cizgilər alacaq. Biz bu prosesdə qardaş ölkənin qalib gələcəyinə inanırıq!

Newtimes.az

Nikol Paşinyan baş nazir olarsa

Və ya Rusiya amili hələ ki, bu ölkəni çalxalamaq gücündədir

Mayın 1-də Ermənistanda növbədənənar baş nazir seçkiləri keçiriləcək və bu məsələ ətrafında yaranmış problemlər hələ də həll olunmamış qalmaqdadır. Xüsusilə, N.Paşinyanın açıq-aşkar Rusiyaya meydan oxuması bu vəziyyəti daha da gərginləşdirə bilər. Ancaq hazırda erməni mediasında da gündəlik şəkildə ilginç məsələlərə toxunulur...

və anlayır ki, lideri olduğu hərəkat seçkilərdə o qədər səs toplayacaq ki, hakim partiya, ümumiyyətlə, öz yerini həmin hərəkata təhvil verəcək”.

“Paşinyanın buna nail olub-olmayacağına gəldikdə isə, hər bir addımı konstitusiyaya çərçivəsində atmaq gərəkdir”-deyə qeyd edən erməni politoloqu bildirib ki, əgər Paşinyan desə ki, “mən xalq namizədiyəm və baş nazir də mən olacağam” bu, doğru olmazdı...

üstünlük verir - baş nazir olmaq üçün Ermənistanı kapitulyasiya etməkdən ötrü”-deyə erməni şərhçisi qeyd edib: “Mayın 1-də Ermənistan N.Paşinyanla K.Karapetyan arasında deyil, Rusiyanın vassalı, yaxud müstəqillik arasında olmaq üçün seçim edəcək. Mayın 1-də ya milli sistemin perspektivləri baxımından inqilab qalib gələcək, ya da əksinqilab baş verəcək - üçüncü respublikanı Rusiyanın işğalına təhvil verməklə”.

“Hesab edirəm ki, Karen Karapetyan özünün danışıqlar apara bilmək gücünə inanmır və əgər bir insan öz ölkəsində danışıqlar aparmaq gücünə inanmırsa, bəs Qarabağ məsələsi ətrafında necə danışıqlar aparacaq”. SİA xəbər verir ki, erməni qiyamçıların lideri Nikol Paşinyanın bu sözlərini erməni siyasi şərhçisi Sarqis Artsruni 1in.am saytındakı analitik yazısında K.Karapetyanın N.Paşinyanla danışıqlar aparmaq təklifini rədd etməsinə münasibətini yazarkən qeyd edib.

Nikol Paşinyan Karen Karapetyanın baş nazirliyə namizəd olaraq irəli sürülməsi mümkünlüyünü “Respublika” partiyasının əlindən alıb

Analitik yazır ki, Paşinyanın bu mövqeyi çoxqatlıdır və ilk növbədə, “Respublika” partiyasına ünvanlanıb. “Hətta demək olar ki, Paşinyan K.Karapetyana qarşı bu arqumenti ustalıqla istifadə edib ki, həmin arqument elə hakim partiyanın üzvləri vaxtilə Karapetyana ünvanlayaraq, parlament Ermənistanında baş nazir vəzifəsinə layiq olmadığını deyirdilər. N.Paşinyan K.Karapetyanın baş nazirliyə namizəd olaraq irəli sürülməsi mümkünlüyünü “Respublika” partiyasının əlindən alıb. Qlobal mənada Paşinyan bütünlüklə hakim partiyasını siyasi və ruhi motivdən uzaqlaşdırıb və “Respublika” partiyasının bir ay öncə Serj Sarkisyan kimi əvəz edilməyi var idisə, bundan sonra nə K.Karapetyan, nə də digər hakim partiya təmsilçisi baş nazirliyə namizəd ola bilməyəcək. Bununla yanaşı, Paşinyan “Respublika” partiyasına həmin motivi sızdırır ki, partiya K.Karapetyanın

baş nazirliyə namizədiyini rədd etsin”.

S.Artsruni, həmçinin, yazır ki, K.Karapetyan Ermənistan üçün yad biridir və onun hakimiyyəti yalnız barrikadaların və tikanlı məftillərin o biri tərəfində ola bilər. “K.Karapetyan N.Paşinyanla deyil, Moskva ilə danışıqlar aparmağa

Aram Navasardyan: “Əgər Paşinyan desə ki, “mən xalq namizədiyəm və baş nazir də mən olacağam” bu, doğru olmazdı...”

Digər erməni politoloqu, “Gallup International Association”

klubunun direktoru Aram Navasardyan isə bildirib ki, N.Paşinyan artıq çox şey edib və qarşısına qoyduğu məsələlərin bir hissəsinin öhdəsindən gəlməyi bacarıb: “O, Serj Sarkisyanın istefasına müyəssər olub və anlaşılındır ki, N.Paşinyan bu kimi pozitiv olaylardan nəticə çıxararaq

“Gallup International Association” klubu: “Hakim partiya üzvləri bir halda öz mövqələrini qoruyub-saxlamağa nail ola bilərlər ki, bütün hallarda N.Paşinyana səs versinlər”

Navasardyan görə, mövcud vəziyyətdə hərəkat liderlərinə çətin ola biləcək yeganə məqam “Respublika” partiyasının üzvlərindən Paşinyana səs verməyə razı salmaq məsələsidir: “Əgər Nikol Paşinyan keçid dövrünün baş naziri olarsa, bu elə də həssəd aparılacaq vəzifə olmayacaq. Çünki onun qarşısında Ermənistanda yığılmış kütləvi problemlərin həlli məsələsi dayanır və o, bu problemləri həll etmək məcburiyyətində qalacaq”.

“Gallup International Association” klubunun direktoru əlavə olaraq bildirib ki, respublikaçılar belə bir vəziyyətdə, yeni bundan sonra öz mövqələrini qoruya bilməyəcəklər. O, hakim partiyanın hökumət üzvlərini vəzifələrindən və parlamentdəki yerlərindən məhrum olacaqlarını da bildirib. Navasardyan təklif edib: “Hakim partiya üzvləri bir halda öz mövqələrini qoruyub-saxlamağa nail ola bilərlər ki, bütün hallarda N.Paşinyana səs versinlər”.

Beləliklə, Ermənistanda bir-birini əvəzləyən hadisələr fonunda problemlərin köklü şəkildə və tezliklə dəyişə biləcəyi elə də mümkün görünmür və xüsusilə, Rusiya amili hələ ki, bu ölkəni çalxalamaq gücündədir. Hər halda mövcud vəziyyət də bunu göstərir.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Xoşbəxt insanların maraqlı vərdisləri

Xoşbəxt insanların bu etdiklərini öyrəninçə çox təəccüblənəcəksiniz.

"Hər anı yaşa, kiçik şeylərə başını yorma, boş ver deməyi öyrən..." Bu və bənzər xoşbəxtlik reseptlərindən bəzənlər alternativ bir 'siyahı' var.

Aparılan araşdırmalarda özlərini xoşbəxt hiss edən insanların orta xüsusiyyətləri qiymətləndirildi. Nə edir bu xoşbəxt insanlar? Budur xoşbəxt insanların vərdisləri...

1. Xoşbəxt insanlar parka gedər

Araşdırma, yaşıllıq sahəsi daha çox olan şəhərlərdə yaşayanların insan quruluşu binalardan bir qəfəsdəki kimi yaşayanlardan daha xoşbəxt olduğunu göstərir. Yaşıl sahələrin verdiyi "xoşbəxtlik" hissini adamin evləndiyi gün hiss etdiyi xoşbəxtliyin 3-də birinə qədər çatdırdığı ifadə edilir. Başqa bir araşdırmaya görə bir təbiət parçası içində yalnız 5 dəqiqə keçirmək belə adamin özü-nə inamını artırır.

2. Xoşbəxt insanlar İskandinav ölkələrində yaşar

BM-nin Dünya Xoşbəxtlik Hesabatına görə Danimarka dünyanın ən xoşbəxt ölkəsidir. Onu Norveç, İsveçrə, Hollandiya, İsveç və Kanada izləyir.

3. 'Hyggedən imtina etməzlər.

Bir termindir. Bir çox dilde bir qarşılığı yoxdur bu terminin. Bəzən keflə qarışdırılır. Danimarkalıların uzun, qaranlıq, yorucu qış gecələrinə baxmayaraq dünyanın ən xoşbəxt insanları olmalarını təmin edən odur. Bəzən səmimiyyət, təşəkkür və ailəni xatırladan anlayışlarla təsvir edilir. "365 gün davam edən bir yeni il gecəsi" deyənələr var. Adamin içində olduğu mühitə dair tam bir fərqlilik içindəyken hiss etdiyi dostluq, şəfqət, tamlıq və dinclik hissi...

Hygge bəzən bir zaman aralığında ortaya çıxır: Bir həftə sonu, bir söhbət, bir tətill, həyatın bir dövrü. Bəzi insanlar, bəzi şəhərlər xüsusilə kiçik şəhərlər, sevilen bir pub hətta müəyyən bir divan belə onun ortaya çıxmasına vəsile ola bilər.

4. Xoşbəxt insanlar sevdiyi işlə məşğul olar, sevmirsə işindən əl çəkər.

İşində xoşbəxt olan insanların həyatda da xoşbəxt olmaları sürpriz deyil. Ancaq Gallup'un araşdırmasına görə, işini sevən və döndərlə sarılanların yüzde 71-i özünü güclü və müvəffəqiyyətli hiss edir, işindən soyuyanlarda bu nisbət yüzde 42-dir. Özünü güclü və müvəffəqiyyətli bilən işsizlərin nisbəti isə yüzde 48-dir. Başqa bir deyişlə, işsizlər arasında özünü yaxşı hiss edənlərin nisbəti, sevmədiyi bir işdə qalanaqlardan daha yüksəkdir.

5. Xoşbəxt insanlar çiçək qoxulayar

Çiçək qoxularının insan davranışlarının üzərindəki təsiri bir çox araşdırmalarda var. Çiçək qoxulu otaqlarda müqəddəslik və dostluq hissləri çoxalır. Rutgers Universiteti araşdırmaçılarından Jeannette Haviland-Jones, "Çiçək qoxuları sizi xoşbəxt edə bilər, ictimai qarlılıqlı təsiri artırır" deyir.

6. Xoşbəxt insanlar toza torpağa bulanar

Britanyada edilən tibbi araşdırmalara görə torpaqda olan "dost" bakteriyalar, immunitet sistemini gücləndirir, beyində serotonin ifrazatını artırır və depressiyadan xilas olmada köməkçi olur.

7. Məşq edərler

Bunu eşitmək istəməyə bilərsiniz, ancaq qorxacaq bir şey yoxdur. Məşq qan-tər içində marafon qaçmaq deyil. Orta yaşlı qadınlar üzərində aparılan araşdırmaya görə "orta səviyyədə" məşq edən qadınlar, məşq sonrasinda ağır məşq edən qadınlardan daha xoşbəxt, daha enerjili və yaxşı hiss edir.

8. Xoşbəxt insanlar xoşbəxtliyi beyninə salmar

Təəssüf ki, bir də belə araşdırma var: Xoşbəxt olmağı əhəmiyyət verən qadınlar, bu anlayışı çox düşünüb daha bədbəxt və depressiv olmaqlar. Araşdırma qrupundan Iris Mauss, "Xoşbəxt olmağa çalışmaq sizi bədbəxt edə bilər. Görünüşə görə inad və israrla xoşbəxtlik axtarmaq, insanı öz bədbəxtliyinə aparır" deyir.

ELAN

ADİV-nin "Biznes və Menejment" fakültəsinin IV kurs tələbəsi Mehriban Hümbət İltifat oğlunun tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

SƏS

Son səhifə

28 aprel

İnyesta "Barselona"dan getdi!

Andres İnyesta gələn ayın sonu "Barselona"ni tərk edir. Qol.az-ın İspaniya mətbuatına istinadən yaydığı xəbərə görə, bu haqda 33 yaşlı futbolçu bu gün keçirdiyi xüsusi mətbuat konfransında bildirib. "Bu, mənim "Barselona"dakı son mövsümdür. Bu qərarı vermək üçün çox düşündüm. "Barselona" mənə hər şeyi verən dünyanın ən yaxşı klubudur" - deyər o qeyd edib.

İnyesta karyerasını Çin "Çuntsin Lifan" klubunda davam etdirəcək. O, bu klubla 3 illik müqavilə bağlayacaq. Xatırladaq ki, İnyesta "Barselona"da 2001-ci ildən çıxış edir. Bu klubla əfsanəvi oyunçu 31 mükafat qazanıb.

Məhəmməd Salah Çempionlar Liqasında həftənin futbolçusu seçilib

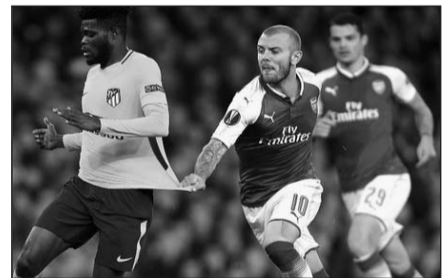

UEFA Çempionlar Liqasında həftənin ən yaxşı futbolçusunun adı açıqlanıb. UEFA-nın saytında yer alan xəbərə görə, azarkeşlər arasında keçirilən səsverməyə əsasən, "Liverpool"un hücumçusu Məhəmməd Salah ən yaxşı oyunçu seçilib. Misirli futbolçu "Real Madrid" klubunun müdafiəçisi Marselonu qabaqlayıb. "Liverpool"un "Roma"ya 5:2 hesabı ilə qalib gəldiyi görüşdə M.Salah iki qol vurub və iki məhsuldar ötürmə verib.

Avroliqada yarımfinal mərhələsinin ilk oyunları keçirilib

Futbol üzrə UEFA Avropa Liqasında yarımfinal mərhələsinin ilk görüşləri keçirilib. Londonda "Arsenal" ilə qarşılaşan İspaniya "Atletiko"su artıq 10-cü dəqiqədə azlıqda qalıb. Şime Vrsalyo ikinci sarı vərəqəni alaraq, meydanı qovulub. Buna etiraz edən baş məşqçi Diego Simeone isə texniki zonadan kənarlaşdırılıb.

Meydan sahibləri say üstünlüyündən 61-ci dəqiqədə Aleksandr Lyakazettin qolu ilə yarımları bərabər. Bununla belə, 82-ci dəqiqədə "Atletiko"nun hücumçusu Antuan Qrizmann bərabərlik qolunu vurmağa müvəffəq olub. Bununla da görüş 1:1 hesabı heç-heçə ilə yekunlaşıb. Fransada isə "Marsel" "Zaltsburq" üzərində inamlı qələbə qazanıb - 2:0. Qolları 15-ci dəqiqədə Florian Toven, 63-cü dəqiqədə isə Klinton NJi vurub. Qeyd edək ki, cavab görüşləri mayın 3-də keçiriləcək.

"Neftçi"nin 2 futbolçusu "Keşlə"yə qarşı oynamayacaq

Topaz Premyer Liqanın 25-ci turunda "Keşlə"nin qonağı olacaq "Neftçi" paytaxt derbisinə itkilərlə çıxacaq. Klubdan verilən məlumata görə, Kirill Petrovla Soni Mustivar bu gün keçiriləcək matçı buraxacaq. Ukraynalı müdafiəçi cəzalı, haitili yarımmüdafiəçi isə zədəli olduğu üçün meydana çıxma bilməyəcək. Qeyd edək ki, "Keşlə" - "Neftçi" oyunu saat 16:00-da başlayacaq.

Emeri PSJ-dən ayrılacağını açıqladı

PSJ-nin baş məşqçisi Unai Emeri mövsümün sonunda vəzifəsindən ayrılacaq. Qol.az-ın Fransa mətbuatına istinadən yaydığı xəbərə görə, bu barədə ispaniyalı mütəxəssis keçirdiyi mətbuat konfransında məlumat verib. Qeyd edək ki, 2016-cı ilin yayından Paris klubunu çalışdıran məşqçi bu müddət ərzində komandasına 2 dəfə ölkə çempionluğunu, 2 dəfə liqa kubokunu, 2 dəfə Superkuboku və ölkə kubokunu qazandı.

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə: № 022492
http://www.ses-news.az
http://www.sesqazeti.az
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.
"Azərbaycan" neşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAC, SİA, APA və AZADİFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500